

Rok XXIII
Nr 1-2
(265 - 266)

GŁOS GARBOWA

Stycze - luty 2013

ISSN 1505-1749

24 strony

PISMO UKAZUJE SIĘ PRZY TOWARZYSTWIE PRZYJACIÓŁ ZIEMI GARBOWSKIEJ

W numerze m.in.: Wst pniak * Spotkanie opłatkowe dla osób starszych i samotnych * Rozstrzelane cienie * Bp sufragan lubelski Mateusz M. Wojakowski w powstaniu listopadowym * 50. lat KGW w Bogucinie * VI Gminno-Parafialny Przegląd Kolęd i Pastorałek * Spotkania opłatkowe i noworoczne w gminie Garbów * Ferie w bibliotece * Zycia szkół i parafii * Nasze samorządowe sprawy * Kalendarz imprez kulturalnych i sportowych – Garbów 2013

Hej kol da, kol da...

SPOTKANIE OPLATKOWE W GOPS

Ks. kan. Marian Szuba i pracownice GOPS-u

Kierownik GOPS-u Marta Plecha

Jasełka w wykonaniu przedszkolaków z Garbowa

Dzieci z Zespołu Pieśni i Tańca Ludowego z Bogucina

fol. S.M. St piak

Do siego roku...

Oddajemy do rąk Państwa kolejny numer „Głosu Garbowa”, którym rozpoczynamy XXIII rok wydawniczy. Tradycyjnie pierwszy numer naszej gazety jest podwójny (styczeń-luty). Informujemy w nim o przypadających rocznicach. Rok 2013 w Polsce został ogłoszony Rokiem Juliana Tuwima i Witolda Lutosławskiego, zaś w Kościele katolickim trwa Rok Wiary. W tym roku przypada również 150 rocznica wybuchu Powstania Styczniowego, z tej racji rok 2013 ustanowiony został Rokiem Pamięci o Powstaniu Styczniowym. Pierwsze miesiące obfitowały w wiele wydarzeń w kraju i na świecie, a także problemy z odśnieżaniem dróg. 23 stycznia zmarł Prymas Polski kardynał Józef Glemp. Drugi tydzień lutego przyniósł zaskakujące wydarzenia.

Media poinformowały, że Papież Benedykt XVI podjął decyzję o zakończeniu pontyfikatu, 24 godz. po abdykacji rozpoczęła się burza nad Rzymem i piorun uderzył w Bazylikę Św. Piotra, zjawisko to nadało pewnej dodatkowej atmosfery temu wydarzeniu. 13 lutego w środę Popielcową – rozpoczynającą Wielki Post, Papież przewodniczył ostatniej publicznej Mszy św. Dwa dni później świat obiegła wiadomość, że meteor o masie ponad 10 ton eksplodował nad Uralem. W sześciu miejscowościach uszkodzone zostały domy ponad tysiąc osób zostało rannych, na Czelabińsk w Rosji spadł deszcz meteoroidów. Tego dnia wieczorem z niepokojem obserwowano również przelot w bliskiej odległości od powierzchni Ziemi planetoidy. To duże ciało niebieskie zbliżyło się bardziej do naszego globu niż satelity telekomunikacyjne. Na szczęście, przepowiadany przez niektórych „proroków”, koniec świata nie nastąpił.

Początek nowego roku w gminie Garbów upłynął na wielu imprezach kulturalnych. Setki osób uczestniczyły w koncertach kołęd i pastorałek, spektaklach jasełkowych, spotkaniach opłatkowych i noworocznych, a także na uroczystościach z okazji Dnia Babci i Dziadka. Panie z KGW z Bogucina obchodziły jubileusz 50-lecia istnienia Koła, uczniowie korzystali z wypoczynku na feriach zimowych, a grupa około 50 pielgrzymów z parafii Garbów poleciała samolotem do Ziemi Świętej.

Przedstawiona tematyka zdominowała ten numer „Głosu Garbowa”, o czym możecie Państwo przeczytać, w najnowszym wydaniu naszej lokalnej gazety.

Redakcja

XIII Spotkanie opłatkowe dla osób starszych i samotnych „Wielkie podzielenie”

Po raz osiemnasty pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Garbowie w imieniu Wójta gminy i swoim własnym zaprosili swoich podopiecznych, osoby samotne, zasłużone wiekiem oraz wszystkich tych, którzy wyrażali taką potrzebę i ochotę na świąteczne spotkanie opłatkowe, które odbyło się 5 stycznia w gmachu Biblioteki Publicznej w Garbowie.

Goście stawili się licznie, a wśród nich nie zabrakło gospodarzy gminy i parafii: wójta Kazimierza Firleja, zastępcy wójta Małgorzaty Sanaluty, proboszcza parafii Garbów-Cukrownia ks. kan. Mariana Szuby, ks. kan. seniora Stanisława Wąsika, s. Zofii Rutki, salezjanki ze Zgromadzenia Córek Maryi Wspomożycielki. W tym roku również witaliśmy z radością Alinę Puchałową – wieloletniego kierownika GOPS-u oraz naszą koleżankę Martę Polak, z którymi już nie spotykamy się w codziennej pracy, tym bardziej ich obecność i wsparcie było dla nas tak ważne. Wśród zaproszonych gości obecny był reprezentant Towarzystwa Przyjaciół Ziemi

Garbowskiej i jednocześnie red. nac. „Głosu Garbowa” Stanisław M. Stępiak oraz zaprzyjaźnione przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich z Gutanowa, Bogucina, Karolina, Garbowa i Woli Przybysławskiej.

Tegoroczne dzielenie się opłatkiem uświetniły dzieci ze Szkoły Podstawowej z Bogucina, które przedstawiły jasełka oraz młodzież z Zespołu Pieśni i Tańca Ludowego również z Bogucina pod kierunkiem Moniki Pirbudagian-Fiutek, w pięknych strojach ludowych. Oprawa tegorocznego opłatka była zatem bardzo bogata i ciekawa.

Gości tradycyjnie witał składając jednocześnie życzenia wszelkiej pomyślności Wójt gminy, a ks. Marian Szuba odmówił modlitwę i udzielił zebrany błogosławieństwa. Po tym nastąpił wzruszający moment składania sobie życzeń i dzielenia się opłatkiem. Tymczasem na stół „wjechały” pierwsze potrawy, jak zwykle pyszne i pięknie udekorowane – okraszone ciężką pracą pań z wymienionych kół gospodyń.

Kiedy już pierwszy głód został zaspokojony nastąpiło radosne kolegowanie, przeplatane czytaniem Słowa Bożego i bardzo ciekawą autorefleksją nad okresem starzenia się, które w sposób ciepły i pełen optymizmu prezentował ks. senior Stanisław Wąsik. Było to jednocześnie wspaniałe świadectwo osoby, której nie obce są choroby i przenikające gdzieś w codzienności poczucie samotności. Jednak wiara i pokładanie ufności w Bogu dają moc i siłę, która pozwala przezwyciężać trudności i cieszyć się w życiu małymi przyjemnościami. Za tę szczerą i trudną refleksję oraz garstkę nadziei, jaką wlał w serca obecnych składam ks. Seniorowi serdeczne „Bóg zapłać”. Szybko upłynął czas, jak zawsze podczas miłej biesiady i nadszedł moment rozstania. Miło było patrzeć, jak każdy odchodzi radosny i pełen dobrych myśli.

Pragnę zatem jeszcze raz życzyć wszystkim tej radości dnia codziennego, poczucia wspólnoty jaką jesteśmy i przynależności do tej wspólnoty, bo w nas jest siła i miłość, którą winniśmy obdzielać każdego. Wszystkim zaś, którzy przyczynili się do tego, aby to spotkanie było tak piękne i wzruszające z głębi serca dziękuję.

Marta Plecha, kierownik GOPS

Rozstrzelane cienie

Kartki z piekła

*„Jeżeli nie ma Boga, skąd pochodzi dobro?
Jeżeli jest Bóg, skąd pochodzi zło?”*

Część IX

1 XI 1941 r. Ja i Stasia stajemy na stacji za chlebem. Nasz transport odjechał. Dopiero na drugi dzień doganiamy naszych na stacji Mochawiec.

3 XI 1941 r. Dzisiaj pierwszy raz na stacji Kinela zostajemy zaprowiantowani. Dostajemy trochę chleba i zupę. Jest to wielka radość. Tu spotykamy Teofila, który odłączył się w czasie jazdy.

4 XI 1941 r. Dzisiaj przyjechaliśmy na stację Czkałowo. Jest to duża stacja i o dziwo tu nam dają trochę chleba.

17 XI 1941 r. Jesteśmy na stacji w Aktibińsku. Tu dali nam po 2,3kg, chleba na rodzinę. Jest dużo śniegu. W wagonach zawaliły się nam prycze. Strasznie zimno. Smutny dzień. Nie mamy już kartofli na zupę. Jedziemy dalej i widzimy pierwszy raz wielbłądy i domy bez dachów. Do naszego wagonu przychodzi polski podchorąży. Dostajemy zapomogę od polskiego wojska.

18 XI 1941 r. Danusia Wojtalowa umiera nad samym ranem. Drugi dzień jedziemy stepami. Bardzo rzadko widzi się jakiegokolwiek zabudowania. Widzimy pasące się wielbłądy. Bardzo smutny dzień. Nigdzie nie dostajemy chleba, a głód coraz bardziej dokucza.

19 XI 1941 r. Danusia jest jeszcze z nami w wagonie. Jak strasznie ciężko patrzeć, gdy dziecię jak promyk gaśnie na rękach swej biednej matki. Wychowała swoje dziecko, pragnęła mieć pociechę z niego, a dziś widzi, jak umiera jej na rękach. O biedne matki, co wy musicie przeżywać! Boże, jak może matka to przenieść! Jak jej serce pęka, a pociąg jak na złość nielitościwie trzęsie i nie przestaje ani na sekundę. Dziecko spokojnie skonać nie może, tylko woła ostatnim słowem wydobytym ze słabej piersi: „Mamo”. Matka łzami się zalewa, raz po raz wzdychając i modląc się: „Boże, Boże - dlaczego tacy nieszczęśliwi jesteśmy?” Z trudem zasnęła mała dziecina. Matka i ojciec są ledwie żywi, bo teraz dla nich jeszcze gorsza tragedia - gdzie złożyć ciało swojego miłego dziecka? Już dwa dni jest z nami małe ciało Danusi. Miała siedem lat. Nie ma trumny, nie ma jej w czym pochować. O biedna mamo, musisz zostawić swe dziecko w obcej stronie, ale trudno, nasi biedni Polacy są rozrzucony po całym świecie. Na pewno przyjdzie jeszcze taka chwila, że znajdziemy się wszyscy razem, a im za to wszystko zapłacimy. Pan Bóg, choć nierychliwy, ale sprawiedliwy.

20 XI 1941 r. Zwłoki Danusi zostały na stacji. Straszna rozpacz w całym wagonie. Straszny dziś dzień, nie ma co ugotować, wszystko co było, już się skończyło. Bardzo smutny dzień dla mnie, dzieci są bardzo głodne. Gotuję jakąś zupę i do tego garnek się przewraca. Parzy mnie strasznie. Pociąg jedzie jak nigdy prawie nigdzie nie staje. Cały czas jedziemy stepami. Widać wszędzie lepianki bez dachów. Widzimy wielbłądy i osły, tak obładowane, że widać im tylko łby. Wszędzie nędza, że aż strach.

21 XI 1941r. Dzisiaj jedziemy dalej. Mamy otwarte drzwi. Jest ciepło. Tu już nie ma śniegu. Głód naprawdę dokucza wszystkim. Liburski i Wojtal (z naszego wagonu) kupują trochę kaszy i mąki. Dzielą to na wszystkich. Tadzik zostaje za chlebem w Turkistanie. Wieczorem nas odnajduje. Kozacy na stacjach wynoszą chleb i mleko, ale nie ma, za co kupić. Dziwni są to ludzie i dziwnie się ubierają. Dzisiaj po drodze widzimy trochę lepsze zabudowania, ale też i lepianki. Spotykamy całe stada owiec i kóz. Zbliżamy się do Taszkontu. Tadzio znów odłącza się od naszego transportu. Widzimy plantacje winogron, sady owocowe i plantacje truskawek. Zupełnie inny świat, jesteśmy w Taszkencie. Wszędzie pełno waty. Nam nigdzie nie

wolno wychodzić. Dynachowa wylewa zupę i strasznie się parzy. Zygmus, mój brat, już drugi dzień jest bardzo chory. Dostaliśmy chleba i każdy zaczyna się inaczej czuć. Liburski, Pinecki i Cienia zostają za chlebem.

22 XI 1941 r. Dzisiaj jedziemy wśród gór. Duże to góry. Tu żyją jeszcze inni ludzie, dziwnie ubrani. Widzimy rodzynki i jabłka suszone. Nie wiem dlaczego tato jest bardzo zły. Już i mnie brak cierpliwości. Żyć mi się nie chce, strasznie tęsknię za mamą.

23 XI 1941r. Z Taszkontu wracamy tą samą drogą. Przyjeżdżamy do Kaganu, Tu jest duże skupisko Polaków. Na bazarze tacie kradną ostatnie dziesięć rubli. Widziałam arbuzy. Tu jest dużo Cyganów. Głód nam bardzo dokucza.

24 XI 1941 r. Kupiłam kawałeczek czarnego mydła. Gotowałam zupę, ale nie wiadomo, z czego ona była. Zygmus jest strasznie chory. Cały dzień stoimy na stacji w Kaganu. Prałam nasze podarte ciuchy, bo tu płynęła ciepła woda.

25 XI 1941 r. Kupuję mleko na bazarze. Jest tu bardzo dużo Polaków, panuje wielki zamęt, bo nikt nie wie, co z nami zrobią. Wrócili nas do Taszkontu, ale tu nas nie przyjmują.

26 XI 1941 r. Przyjeżdżamy do Aktibińska, wielki hałas, dużo ludzi. Wracamy tą samą drogą, co poprzednio jechaliśmy. Resztki grochu ugotowałam. Głód nam bardzo dokucza.

27XI 1941 r. Rano znowu jesteśmy w Taszkencie, są tu dzisiaj Polscy przedstawiciele. Dają nam rozpiski, gdzie mają nas rozesać. Obiecują pomoc. Okropny pościg za chlebem. Dzisiaj dostaliśmy w południe czarną kawę bez cukru i po małym kawałeczku chleba. Głód nam bardzo dokucza. Wieczorem jesteśmy na stacji Apsieni. Zdobywamy (kradniemy) z worków zmarzniete kartofle, gotujemy i jemy. Jedziemy znów górami i pustyniami. Już to wszystko się bardzo sprzykrzyło.

28 XI 1941 r. Dzisiaj troszkę lepiej, pijemy słodką kawę. Klótnia o cukier. Doktor przyszedł do wagonu i badał dzieci. Każde dziecko dostaje łyżkę kakao i dwie łyżki cukru. Nigdzie nie dostaliśmy chleba.

29 XI 1941 r. Dzisiaj przyjechaliśmy na stację Czu. Wreszcie wypuścili nas z pociągu i zawieźli nas do klubu. Dostaliśmy jeść. Straszny płacz, bo oddzielają Wojtalów i Liburskich od nas.

30 XI 1941 r. Dzisiaj niedziela. Jeszcze nie odjechaliśmy z klubu, bo nie ma furmanek, a pada duży deszcz. Dostajemy posiłek. Spotykamy Liburskiego i Wojtala w kantorze. Strasznie się martwimy, bo jedni mówią, że w tym kołchozie, do którego mają nas zawieźć, jest straszna bieda.

1 XII 1941 r. W stołówce dają nam jedzenie dość dobre i to za darmo. Dalej siedzimy w klubie. Deszcz pada cały dzień. W klubie jest kino. Kozacy gromadami do niego przychodzą. Nas to nie interesuje.

2 XII 1941r. Chleba nie dostaliśmy. Byłam na milicji, ale nic nie załatwiłam. Wieczorem dostaliśmy zupę. Spotykam pana z Lublina i on się przyłącza do nas. Widziałam dzisiaj, jak Kozak sprzedawał swoją żonę. Ona strasznie płakała.

3 XII 1941 r. Siedzimy jeszcze w klubie. Względny dzień. Przenosimy dziś Liburskich i Wojtalów do klubu, znów jesteśmy razem. Śpimy w tym, w czym chodzimy, bo nie ma się jak rozebrać i gdzie położyć ubrań. Dostajemy gulasz na kolację.

4 XII 1941 r. Tato dziś bardzo nerwowy. Ja strasznie płaczę. Dalej jesteśmy w klubie. Przyłączają się do nas dwie Marysie. Robimy pamiątkowe zdjęcie.

5 XII 1941 r. Dzisiaj przywożą nas do Nowotrojska. Tu nas nie przyjmują. Wiożą nas do kołchozu w Mojun-Kumie i tu również nie chcą nas przyjąć, bo przed nami to zrobili. Przesiadamy się na wozy i jedziemy dalej. Późnym wieczorem przywożą nas do kołchozu „Kozaczka”. Nie chcą nas wpuścić do lepianek. Jesteśmy u starego Kozaka. Nic się z nim nie możemy dogadać. Kozak gotuje czaj. Straszna noc.

7 XII 1941 r. Dostajemy w kołchozie po 30 dkg mąki na osobę. Gotujemy kluski w kotle. Pierwszy dzień życia. Szukamy mieszkania.

8 XII 1941 r. Przenosimy się do lepianki. Straszne to mieszkanie, ani łóżka ani stołu, ale czujemy się już u siebie. Siedzimy na podłodze i tak śpimy, jaskółki mają gniazdo nad samym kotłem. Tato zbił Zygmunusia. Nie wiem za co, ja strasznie płaczę. Tęsknota i bieda nie do opisania. Byłam u Terleckich i widziałam, jak Kozaczka piekła lepioszki. Utopiłam czajnik w studni.

10 XII 1941 r. Robię pranie, ale to wszystko łzami piorę. Straszny dzień dla mnie. Tadzio i Adolcio poszli na żebry do Mojun-Kumy. Jemy surową kaszę i pijemy czaj. Przyszły do mnie Reszkowa z Liburską i ze Stasia. Siedzimy i wspominamy, jak to było dobrze w naszych domach w Polsce.

11 XII 1941 r. Młodzi Kozacy odchodzą do wojska, ich matki i żony strasznie płaczą.

12 XII 1941 r. Bolek poszedł do Nowotrojska. Dzisiaj dzień jest dla mnie bardzo ciężki. Płaczę. Boże, za co ja się tak męczę!

13 XII 1941 r. Kluski czuć naftą, ale są dobre, bo się chce jeść. Chleba od 6 grudnia nie widzimy. Nie ma czym palić. Pada deszcz. Bolek przynosi ciekawe wiadomości z Nowotrojska.

14 XII 1941 r. Dzisiaj niedziela. Jest piękny i ciepły dzień, ale głodny i tęsknota.

15 XII 1941 r. Dzisiaj idę na żebry do Mojun-Kumy. Dość dużo wyżebrałam. Wracam do domu po strasznym błocie. Dostałam kilka kartofli, kawałeczki chleba, trochę mąki kukurydzianej, kawałeczek dyni, trochę ryżu, a co najważniejsze troszeczkę nafty.

16 XII 1941 r. Jestem w domu, bołą mnie strasznie nogi. Tadzio poszedł do kołchozu „Stalina” na żebry. Dokwaterowali nam Polskiego Żyda.

17 XII 1941 r. Nie ma Żyda, poszedł na żebry. Tadzio idzie na żebry do Mojun-Kumy. Bolek poszedł do Nowotrojska szukać cioci Bronki. Stach i Romek idą do szpitala do Nowotrojska po Dziudzika. Wieczorem wraca Żyd i przynosi, co zbierał w kołchozie.

18 XII 1941 r. Całą noc pada deszcz i wieje silny stepowy wiatr. Straszna burza w domu. Tato u kresu wytrzymałości. Ja strasznie płaczę, ale to z taką żałością, że nie da się opisać. Mamusiu kochana, gdybym Ci mogła opowiedzieć mój żal i moje cierpienie! Przynoszą Dziudzika ze szpitala i ciekawe wieści od naszych władz. Jemy łapsze u Kozaczki pierwszy raz. Kozak mówi, że Kazika aresztowali.

19 XII 1941 r. Spisują nas znowu na pomoc zimową, której nigdy nie dają. Dzieci na żebrach w Mojun-Kumie. Trochę weselszy dzień. Brygadier zapoznaje się z nami. W nocy ktoś nam wrywa drzwi, a były z dykty. Rano dużo Kozaków do nas przyszło.

20 XII 1941 r. Jaśka Terleckiego odwożą do szpitala. Bolek na żebrach. Spis na paszport. Wieczorem gramy w karty. Trochę weselszy dzień.

21 XII 1941 r. Niedziela. Tato zabija prosiątka. Łapsza z mlekiem, ale to popłuczyny. Opowiadamy, jak to było w domu na święta. Całe wspomnienia domowego życia. Tragedia z Żydem całą noc. Ciepły dzień dzisiaj, ale bardzo przykry. Gotujemy krew. Dostajemy z tego prosiątka po 60 dkg mięsa na rodzinę.

22 XII 1941 r. Zmarł Szulc i chowamy go bez trumny. Kradniemy zdechłe prosiątka i zjadamy.

23 XII 1941 r. Chodzę za chlebem, bo głód dokucza. Dość ładnie żeśmy uprosili. Jest ze mną Adolcio i Tadzio. Czepia się mnie stary Kozak. Dobrze, że są ze mną chłopcy, to się go nie boję. Chodzimy po strasznym błocie. Wypędzają mnie z jednego domu. Stasia buja starego Kozaka, dał jej trochę mąki. Wracamy do domu głodni i chłodni. Dostajemy dwa maleńkie prosiątka, które po kilku dniach nam odebrano. Zaczynamy pracę w kołchozie.

24 XII 1941 r. Smutny dzień od samego rana, bo wspominamy, że dziś jest Wigilia. Płaczemy. Wspominamy, jak to było w domu, gdy była z nami mama i było co jeść.

PORTRETY UKOŃCZONE

Andrzej Świdorski - tato. Zmarł z głodu 23 II 1944 r. na stepach Kazachstanu.

Józefa Świdorska - mama, z d. Woch. Zmarła 17 I 1984r. w Lublinie. Spoczywa na cmentarzu przy ul. Unickiej w Lublinie.

Zygmunt Świdorski - brat. Szewc. W 1953 roku ożenił się z Ireną Radomską. Dwoje dzieci: córka i syn. Zmarł 30 VII 1987r. Spoczywa na cmentarzu przy ul. Lipowej w Lublinie.

Maria Świdorska - siostra. Pielęgniarka. W 1954 roku wyszła za mąż za Tadeusza Borowskiego. Dwoch synów. Zmarła 21 IV 1995r. we Wrocławiu.

Janina Świdorska - siostra. W 1949 roku ponownie wyszła za mąż za Adolfa Mielguja. Troje dzieci: dwie córki i syn. Zmarła 13 V 1997r. Spoczywa na cmentarzu przy ul. Lipowej w Lublinie

Tadeusz Świdorski - brat. Ożenił się w 1949r. ze Stefanią Szczepańską. W 1963r. wyemigrował do Kanady. Troje dzieci: córka i dwóch synów. Zmarł 9 III 1983r. Spoczywa na cmentarzu w Toronto.

Bolesław Świdorski - brat. W 1942r. w maju zaciągnął się do Armii Andersa. Wyjechał do Afryki. Walczył pod Monte Cassino, tam został ciężko ranny. Przerzucony do Anglii, a stamtąd do Kanady. Odznaczony orderami za odwagę. Po wojnie nie mógł wrócić do Polski z powodów politycznych. Ożenił się z Leokadią Mieńkus. Czwooro dzieci: córka i trzech synów. Zmarł 15 VIII 1989r. w Kanadzie. Spoczywa na cmentarzu wojskowym w Toronto.

Adolf Świdorski - brat. W 1966 r. ożenił się z Jadwigą Budzyńską. Troje dzieci: dwie córki i syn. Zmarła 1 IX 2001 r. Spoczywa na cmentarzu na Majdanku.

OSTATNI PORTRET NIEDOKOŃCZONY

Henryka Pańnik - autorka. Po wojnie wyszłam za mąż za Aleksandra Pańnika. Urodziłam i wychowałam czworo dzieci. Dwie córki i dwóch synów. Mieszkam w Lublinie.

We śnie wciąż pędzę pociągami bestią...

Droga, którą wciąż jadę.

„Zło istnieje, Bóg istnieje. Ich istnienie jest tajemnicą. A kto zechce tę tajemnicę ominąć, zmierza do absurdu: pozostanie mu tylko wybór pomiędzy zanegowaniem zła i zanegowaniem Boga”.

Biskup sufragan lubelski Mateusz Maurycy Wojakowski w powstaniu 1830-1831

Część IV

Historycy nie są zgodni, co do tego, jak długo sufragan lubelski przebywał na zesłaniu. Robert Wójcik raz podaje, że Wojakowski powrócił do kraju w lutym 1832 r.¹, w innym miejscu pisze, że został uwolniony 3 marca 1832 r.² Inni badacze (ks. Zbigniew Starnawski³ i ks. Marek T. Zahajkiewicz⁴) przesuwają tę datę jeszcze o rok. Według nich Wojakowski powrócił do Królestwa w 1833 r. Ks. Piotr Staniak w ogóle nie podał daty jego przyjazdu do kraju, jedynie napisał, że *po powrocie był entuzjastycznie witany, jako bohater narodowy*⁵. Wypada zgodzić się z Andrzejem Wrońskim, że sufragana zwolniono jednak w lutym 1832 r., argumentując tę decyzję niedostateczną ilością dowodów winy⁶. Źródła rękopiśmienne wskazują na to, że Wojakowski na zesłaniu przebywał dwanaście miesięcy. Zwolniony został w lutym 1832 r., a od 3 marca 1832 r. przebywał już w Warszawie⁷. Jeśli przez dziesięć miesięcy zamieszkiwał w stolicy, gdzie do 6 listopada 1832 r. na mocy udzielonego pozwolenia w czasie uroczystych świąt pontyfikalnie celebrował mszę w kościele archikatedralnym i wyświęcił łącznie 123 kleryków, to należy zdecydowanie wykluczyć, że mógł być uwolniony dopiero w 1833 r. Epizod powstańczy miał poważne reperkusje w życiu i karierze biskupa Wojakowskiego. Z powodu patriotycznej działalności przez długi czas był pod nadzorem tajnej policji. Car Mikołaj I nie chciał wyrazić zgody, by powrócił do pełnienia swoich biskupich obowiązków. Początkowo zamierzano umieścić go na Mazowszu w miejscu jego urodzenia lub w jakimś klasztorze pod ścisłą kontrolą.

Przez długie lata pełnił, więc tylko funkcje administratora diecezji lubelskiej⁸. Ostatecznie w 1833 r. osiadł ponownie w Garbowie. Był zarządcą tymczasowym, toteż mógł być w każdej chwili usunięty z tego stanowiska. Rosjanie nadal prowadzili w jego sprawie śledztwo i żądali złożenia wyjaśnień. W listach do generała Eugeniusza Gołowina⁹ i namiestnika Iwana Paskiewicza biskup pisał, że wydanie odezwy do duchowieństwa uważa za swój błąd¹⁰, zezwolenie alumnom na wstąpienie do wojska powstańczego tłumaczył groźbami ze strony oficerów generała Dwernickiego¹¹. Mimo składanych wyjaśnień carscy urzędnicy nie dowierzali mu. Śledztwo trwało jeszcze trzy lata. Ostatecznie nie udowodniono Wojakowskiemu, że namawiał także rektora seminarium warszawskiego, by nakłaniał alumnów do wstąpienia w szeregi powstańcze. Dopiero, gdy 12 lutego 1835 r. naczelnik wojenny województwa lubelskiego generał Hurko wystawił Wojakowskiemu świadectwo, że jest całkowicie lojalny wobec

władz i dowodził faktycznie, że nie ma żadnych dowodów winy biskupa¹². W kilka miesięcy później, 5 czerwca 1835 r. car zezwolił Wojakowskiemu powrócić na stanowisko sufragana. Św. przychylność Mikołaj I potwierdził 9 czerwca 1840 r., odznaczając go za zasługi Orderem św. Stanisława i świętej Anny klasy I¹³.

Po śmierci biskupa Dziecielskiego w 1839 r. kapituła lubelska wybrała sufragana Wojakowskiego na stanowisko wikariusza kapitulnego, powierzając mu zarząd diecezją lubelską. W tym też roku papież Grzegorz XVI mianował go administratorem apostolskim diecezji lubelskiej, którym był do śmierci¹⁴. Powstańcza przeszłość nie pozwoliła mu jednak zostać ordynariuszem. Ukarana została także diecezja lubelska, ponieważ urząd biskupa ordynariusza wakował przez długie lata. Po powrocie z zesłania biskup Wojakowski wyraźnie podupadł na zdrowiu. Odnowiła mu się ponownie gruźlica, na którą zapadł jeszcze przed wybuchem powstania. Za radą lekarzy korzystał z uzdrowisk. W 1841 r. dwukrotnie wyjeżdżał na kurację w Maryenbadzie¹⁵.

Kościół pw. św. Wojciecha z XVII wieku w Garbowie (fot. arch.)

Aż do śmierci przebywał w swoim ukochanym Garbowie, pełniąc funkcję proboszcza tamtejszym parafii. Zmarł nagle 2 lutego 1845 r. w Garbowie, przeżywszy 72 lata, a nie jak niektórzy twierdzą w Lublinie¹⁶. Pochowany został zgodnie ze swą ostatnią wolą w podziemiach barokowego garbowskiego kościoła. *„Ciało zmarłego proboszcza biskupa w szatach biskupich i mitrze złożono w dwóch dębowych trumnach. 5 lutego, po zakończonych uroczystościach żałobnych, w nieutulonym żalu, trumna została umieszczona w podziemiach kościoła w Garbowie”*¹⁷.

¹ Wójcik, *Wojakowski Mateusz Maurycy*, s. 343.

² Wójcik, *Proboszcz, biskup, mąż stanu*, s. 108.

³ Starnawski, dz. cyt., s. 120.

⁴ *Dzieje Archidiecezji Lubelskiej (1805-2005)*, s. 61.

⁵ Staniak, dz. cyt., s. 7.

⁶ Wroński, dz. cyt., s. 55-56. Powyższe informacje autor pracy pozyskał z listu Mateusza Maurycyego Wojakowskiego do gen. Gowina z 10/22 marca 1835, i do Iwana Paskiewicza z 12/24 marca 1835 r. Zob. Archiwum Główne Akt Dawnych, Centralne Władze Wyznaniowe, rkps 7, k. 29.

⁷ WBiŁ, Rkps 515. Papiery po biskupie lubelskim Wojakowskim, s. 184.

⁸ *Encyklopedia Kościelna*, t. XII, Warszawa 1873, s. 249. *Podług encyklopedii Wezera i Weltego z licznymi jej dopełnieniami przy współpracy duchownych i świeckich osób* wydana przez ks. M. Nowodworskiego.

⁹ T. Manteuffel, Centralne władze oświatowe na terenie b. Królestwa Kongresowego (1807-1915), Warszawa 1929, s. 76-77. Eugeniusz Gołowin, ur. ok. 1795 r., w wojsku dosłużył się stopnia generała-lejtnanta, wziął udział w kampanii tureckiej w 1828 r. i polskiej w 1831 r.

¹⁰ Wroński, dz. cyt., s. 55-56, 64.

¹¹ WBPE, Rkps 515. Papiery po biskupie lubelskim Wojakowskim, s. 154.

¹² Wroński, dz. cyt., s. 55-56, 64.

¹³ „Pamiętnik Religijno-Moralny”, s. 488. WBiŁ, Rkps 515. Papiery po biskupie lubelskim Wojakowskim, s. 198.

¹⁴ WBPE, Rkps 515. Papiery po biskupie lubelskim Wojakowskim, s. 198, 201; *Encyklopedia Kościelna*, s. 349.

¹⁵ Konsystorz Generalny Diecezji Lubelskiej, Akta Konsystorza Generalnego Diecezji Lubelskiej IIb, Akta osobowe ks. Maurycyego M. Wojakowskiego, administratora diecezji lubelskiej 1818, 1826, 1841. Rep. 60 IIb w 10, s. 7.

¹⁶ *Dzieje Archidiecezji Lubelskiej (1805-2005)*, s. 61.

¹⁷ Staniak, dz. cyt., s. 7; Starnawski, dz. cyt., s. 120; „Pamiętnik Religijno-Moralny” XIV (1848), s. 487; Wójcik, *Drewniany Kościół w Garbowie*, „Głos Garbowa”, nr 131, listopad 2001, s. 4-5; tenże, *Historia parafii Garbów*, „Głos Garbowa”, 1991, s. 3-4; tenże, *Kościół Garbowa*, Garbów 1997, s. 31. XVII-wieczna świątynia przetrwała do sierpnia 1915 r., kiedy wycofujące się wojska rosyjskie spaliły kościół. Obecnie na tzw. starym Kościelisku pozostały tylko ruiny murowanej fasady z fragmentami ścian nawy i ogrodzenia cmentarza przykościelnego.

Zamykając nasze rozważania możemy stwierdzić, że biskup sufragana Mateusz Wojakowski był w XIX wieku pierwszym i jedynym polskim hierarchą, którego Rosjanie wywieźli w czasie Powstania Listopadowego poza granice państwa. Swoją postawą nawiązywał do swoich poprzedników biskupów: krakowskiego Kajetana Sołtyka i biskupa kijowskiego Józefa Andrzeja Załuskiego, którzy pół wieku wcześniej w październiku 1767 r. mieli odwagę przeciwstawić się rosyjskiej kurateli w Rzeczypospolitej. Za to zostali porwani i wywiezieni do Kaługi⁵. Spośród biskupów w okresie powstania listopadowego sufragana Wojakowski okazał się jednym z nielicznych wyższych duchownych, którzy czynnie angażowali się w działalność patriotyczną. Należy zwrócić uwagę, że był on w XIX wieku jedynym biskupem wywiezionym w głąb Rosji nie za działalność kościelną, ale narodową. Wszyscy biskupi wywiezieni po nim byli karani za działalność kościelną, co od czasów manifestacji patriotycznych w latach popowstaniowych stało się regułą. Ksiądz Poncján Brzeziński, naoczny świadek licznych aktów przemocy na duchownych po upadku powstania listopadowego, wyznał, że w jego pamięci biskup Wojakowski był taki samym patriotą jak prześladowany przez Rosjan biskup Karol Skórkowski⁶.

Biskup sufragana Mateusz Maurycy Wojakowski był przyjemnej i szlachetnej postawy. Dobroczynny dla wszystkich potrzebujących jego pomocy. Postępował z podwładnymi uprzejmie i grzecznie. Zalecenia jego wykonywano bez oporu i szemrania. Ani jeden głos nie wystąpił ze skargą przeciw niemu, co jest prawdziwym zaszczytem dla przełożonego. Dom jego był otwarty dla wszystkich, słynął z gościnności w całej okolicy⁷.

Z inicjatywy ks. kan. Kazimierza Podstawki proboszcza parafii Przemienienia Pańskiego w Garbowie, 25 sierpnia 2010 r. zostały podjęte prace ekshumacyjne biskupa sufragana Wojakowskiego w krypcie grobowej pod Kościeliskiem. Dnia 6 listopada 2010 r. uroczystą Mszę św. z homilią, poświęconą życiu i działalności biskupa Wojakowskiego celebrował arcybiskup lubelski Józef Życiński.

Po homilii doczesne szczątki biskupa sufragana Wojakowskiego spoczęły w symbolicznym grobie w kościele Przemienienia Pańskiego w Garbowie, o czym przypomina pamiątkowa tablica.

Ireneusz Sadurski

⁵ M. Janik, *Dzieje Polaków na Syberii*, Kraków 1928, s. 50-52; Ks. J. Umiński, *Historia Kościoła*, t. II. *Czasy nowożytne*, Lwów 1934, s. 278; Ks. B. Kumor, *Historia Kościoła*. Część 6. *Czasy Nowożytne. Kościół w okresie absolutyzmu i Oświecenia*, Lublin 1985, s. 216; Kłoczowski, Mullerowa, Skarbek, dz. cyt., s. 424; *Chrześcijaństwo w Polsce*, s. 681.

⁶ Zalewski, dz. cyt., s. 128.

⁷ „Pamiętnik Religijno-Moralny”, XIV (1848), s. 488.

MIŁOŚNICY TRADYCJI DO PIÓR!!!

Konkurs trwa do 10 marca 2013 roku

Jednym z celów Lokalnej Grupy Działania „Kraina wokół Lublina” jest zachowanie i ocalenie od zapomnienia jak największej liczby dawnych zwyczajów, tradycji, legend. Skarbnicą wiedzy związanej z zachowaniem i kultywowaniem tradycji wsi polskiej są licznie i aktywnie działające na naszym obszarze Koła Gospodyń Wiejskich. Panie nie tylko pamiętają, ale spisują, przedstawiają, opowiadają o życiu wsi sprzed lat. Wiedzę na temat posiadają również najstarsi mieszkańcy. Wystarczy zapytać, zanotować, a następnie usiąść do komputera i zapisać.

Po to, by to bogactwo kulturowe nie zaginęło, LGD „Kraina wokół Lublina” postanowiła ogłosić konkurs literacki. A nawet **dwa konkursy**. Do uczniów szkół podst. kl. IV-VI oraz gimnazjów mieszkających na obszarze LGD „Kraina wokół Lublina” adresowany jest konkurs „**Moja miejscowość w dawnych opowieściach**”. Uczestnicy konkursu mają za zadanie spisać w dowolnej formie literackiej opowieść, legendę, podanie przekazywane ustnie w swojej miejscowości, dotyczące wydarzenia, osoby, historii związanej z najbliższą okolicą. Utwór zgłoszony do konkursu nie może przekraczać objętości 3 600 znaków ze spacjami, tj. 2 strony maszynopisu.

Dorośli mieszkańcy obszaru LGD mogą spróbować swych „sił w piórze” podejmując temat: „**Nasze tradycje, obrzędy i obyczaje**”. Utwór zgłoszony do Konkursu nie może przekraczać objętości 9.000 znaków ze spacjami, tj. 5 stron znormalizowanego maszynopisu, a uczestnicy konkursu powinni opisać w dowolnej formie literackiej obrzęd, tradycję związaną z miejscowością, gminą znajdującą się na obszarze LGD „Kraina wokół Lublina”.

Zachęcamy do udziału w konkursach. Zebrane prace mogą zaowocować ciekawym wydawnictwem wzbogacającym dorobek etnograficzny dotyczący naszego obszaru, a na zwycięzców czekają interesujące nagrody. Konkursy będą miały uroczysty finał – planuje się organizację imprez towarzyszących. Dla młodszych uczestników – występ teatru dla dzieci. Dla dorosłych - występ zespołów obrzędowych. Szczegółowe informacje wraz z regulaminem konkursu i kartą zgłoszeniową można znaleźć na stronie internetowej www.krainawokollublina.pl w zakładce „aktualności”. Osobom chętnym do podjęcia prób literackich życzymy połamania piór i powodzenia!!!

Jolanta Rymarz

Nowe wydawnictwo

TPZG wydało kolejną publikację pt. „**Zwyczaje i obrzędy ludu garbowskiego wg Józefa Nakoniecznego**” pod red. Haliny Stępnia. Promocja książki odbędzie się 13 kwietnia 2013 r. razem z podsumowaniem Konkursu Literackiego LGD „Kraina wokół Lublina” „**Nasze tradycje, obrzędy, obyczaje**”.

50 lat KGW w Bogucinie

To już 50 lat

Koło Gospodyń Wiejskich z Bogucina otrzymało honorową odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej” nadaną przez ministra Bogdana Zdrojewskiego na wniosek posła Jana Łopaty. Panie odebrały medal podczas uroczystości, która odbyła się 2 lutego 2013 r. w miejscowej szkole.

Jubileusz 50-lecia istnienia Koła obchodzono bardzo uroczysto. Z tej okazji spotkały się członkinie i dawne jego przewodniczące wraz z zaproszonymi gośćmi. Wśród przybyłych był poseł na Sejm RP Henryk Smolarz, wicestarosta powiatu Robert Wójcik, Radny Powiatowy Zdzisław Niedbała, wiceprezes Lubelskiej Izby Rolniczej Gustaw Jędrejek, wójt gminy Niemce Krzysztof Urbaś, wójt gminy Garbów Kazimierz Firlej, zastępca wójta Małgorzata Sanaluta, skarbnik gminy Katarzyna Mischuk, proboszcz ks. kan. Zenon Małyszek, ks. Zbigniew Szabała i ks. Jerzy Czepiński, Krystyna Mazur, były pracownik Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, sołtys Sławomir Wodowski, radni: Lidia Michoń i Artur Rybkowski, przedstawiciele Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Garbowskiej, redakcji „Głosu Garbowa”, KGW z Garbowa, Janowa, Lesiec, Przybysławic, Piotrowic Wielkich, Woli Przybysławskiej i BKS Bogucin.

Krystyna Smolak

Podczas uroczystości jubileuszowej gości powitała przewodnicząca Krystyna Smolak, a historię działalności Koła przedstawiła Jadwiga Flisiak.

Koło Gospodyń Wiejskich w Bogucinie powstało w 1962 r. z inicjatywy Wandy Mohaupt. Funkcje przewodniczących Koła czasowo pełniły panie: Genowefa Stachyra, Maria Stachyra, Halina Stachyra, Honorata Drob, Maria Olszak, Maria Staniak, Teresa Staniak, Jadwiga Flisiak. Od 2011 r. przewodniczą jest Krystyna Smolak. Obecnie koło liczy 20 członkiń.

Pierwszą przewodniczącą została Maria Adamczyk, a założycielką i pomagającą jej w prowadzeniu stowarzyszenia była nieżyjąca dziś nauczycielka Wanda Mohaupt. Początki Koła, do którego, zapisało się ponad 70 kobiet, znamy z relacji pierwszych członkiń, przy czym podkreślić należy, że niektóre z nich do dziś biorą czynny udział w jego działalności.

Jedną z pierwszych inicjatyw było założenie teatru amatorskiego, którym kierowała Marta Chmielnicka. Pomagała ona w przygotowaniu i wystawieniu sztuki pt. „Zaloty”. Miejscem, gdzie spotykały się panie była stara szkoła. Tu również organizowano liczne zabawy taneczne, z których dochód przeznaczano na bieżące potrzeby oraz na zakup naczyń do wypożyczalni. Pierwszym zakupem była pralka, a następnie szatkownik, które wypożyczano, aby ulżyć kobietom podczas prac domowych. Z czasem panie prowadziły zapisy na zakup kuchni i butli gazowych. Takie to były wtedy czasy i realia, że energię pochłaniało „zdobywanie” artykułów gospodarstwa wiejskiego. Następnie organizowano kursy kroju i szycia, pieczenia i masarskie. Odbywały się one w prywatnych mieszkaniach, gdyż szkoła była za ciasna.

Gospodynie z Bogucina jeździły też na wycieczki organizowane przez Spółdzielnię Kótek Rolniczych w Garbowie, a także same organizowały wyjazdy, aby poznać najciekawsze zakątki naszej ojczyzny. Po okresie obfitującym w wiele wydarzeń nastąpił czas wyciszenia i zainteresowanie Kołem osłabło. Ożywienie jego działalności nastąpiło w latach 90-tych. Duży wpływ na to miała instruktorka WODR w Końskowoli, Krystyna Mazur, która nauczyła kobiety robienia palm, stroików, ozdób choinkowych i różnych robótek ręcznych. Prowadziła kursy zdrowego żywienia (z przepisów kulinarnych, korzystają do dziś niektóre rodziny). Doradzała też, jak upiększać obejścia wokół domów. Dzięki zdobytym umiejętnościom brano udział w różnych konkursach i wspierano potrzebujących. W jednym roku fundusze ze sprzedaży palm, stroików i pisanek przekazano na Fundację Pomocy Dzieciom z Chorobą Nowotworową w Warszawie.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Koło gospodyń współpracuje z miejscową szkołą, Klubem Sportowym BKS Bogucin, Urzędem Gminy, Biblioteką Gminną, GOPS-em, parafią. Od wielu lat panie zajmują się strojeniem choinek w garbowskiej świątyni, własnoręcznie wykonanymi ozdobami z bibuły, pomagają też przy dekoracji Grobu Pańskiego. Bardzo dobrze układała i układa się współpraca z byłą dyr. szkoły Krystyną Drozd, wieloletnią nauczycielką Zofią Abramek, jak również z obecną dyr. Anną Wójcik oraz gronem pedagogicznym i Radą Rodziców, którzy udostępniają pomieszczenia szkolne i służą pomocą przy organizacji różnych imprez.

Pielęgnowanie tradycji i folkloru

Członkinie Koła wywierają duży wpływ na rozwój swojego najbliższego środowiska. Wykonują piękne palmy wielkanocne, zachowując tradycyjne metody. Każdego roku przygotowują wieniec dożynkowy. Ich oryginalne pomysły i misternie wykonane z różnych rodzajów zbóż i suszonych kwiatów wienice, cieszą się uznaniem na wielu konkursach.

Dowodem tego są liczne nagrody i wyróżnienia, jakie uzyskiwały na przeglądach gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

Panie dbają, aby kultura ludowa oraz inne formy twórczości ludowej nie odeszły w zapomnienie. Przyczyniły się, poprzez udostępnienie eksponatów, do powstania przy filii bibliotecznej w Bogucinie „Izby Tradycji”, dzięki której można przybliżyć młodemu pokoleniu dawne obrzędy, tradycje oraz pokazać jak dawniej żyli ludzie na terenach wiejskich. W ostatnim roku nawiązały współpracę ze Stowarzyszeniem „Mój Bogucin”, dzięki czemu odmłodziło się Koło.

Złoty Jubileusz

Z okazji 50-lecia Koła jedna z członkiń **Jadwiga Flisiak** została wyróżniona medalem „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, odznakę honorową wręczył wicestarosta powiatu.

Wyrazem podziękowań dla obecnej przewodniczącej i członkiń Koła był list gratulacyjny, kosz róż, dyplomy uznania i nagroda w wysokości 1000 zł, które wręczyły władze gminy.

Kolejni goście, zabierając głos, dziękowali obecnym członkiniom za ich aktywne działanie na rzecz lokalnej społeczności wiejskiej. Podkreślali, jak wartościowa jest ich praca społeczna na polu szerzenia tradycji i kultury.

Po części oficjalnej rozpoczęła się część artystyczna. Panie przygotowały program pełen humoru i dowcipu. Niekłamany podziw wśród gości wzbudziły w ich wykonaniu tańce flamenco i kankan.

Na zakończenie zaproszono wszystkich na wspólną biesiadę, oczywiście przygotowaną przez jubilatki. Po posiłku przyszedł czas na zabawę taneczną przy akompaniamencie Zespołu RYTMIX Stanisława Chabrosa z Bogucina.

Imprezie towarzyszyła też wystawa pięknych prac hafciarskich, szydełkowych i bukieciarskich.

Jadwiga Flisiak, Halina Stępiak

Podziękowanie

KGW w Bogucinie składa serdeczne podziękowanie wszystkim uczestnikom uroczystości za udział w Jubileuszu 50-lecia naszego Koła

Jesteśmy wdzięczni naszym Gościom, którzy swoją obecnością uhonorowali uroczystość oraz podkreślili jedność z wartościami stanowiącymi społeczność i działalność członkiń Koła. Spotkanie to było podsumowaniem minionego okresu oraz osiągnięć i sukcesów.

Wyrażone uznania i podziękowania dla KGW za zaangażowanie na rzecz społeczności lokalnej stanowią dla nas dumę. Dziękujemy za współtworzenie historii naszego Koła.

W imieniu KGW w Bogucinie
przewodnicząca Krystyna Smolak

Zabawa choinkowa

W sobotę 9 lutego w świetlicy wiejskiej w Mariance bawiło się podczas zabawy choinkowej ponad 50-ciuo dzieci z gminy Garbów. Organizatorki imprezy: Sylwia Blajerska, Małgorzata Wolak, Monika Zielińska, Ewa Zarzeka i Mirosława Bogusz, przygotowały dla uczestników paczki, konkursy z nagrodami oraz wiele atrakcji i poczęstunek.

Wszystkie dzieci z niecierpliwością czekały na św. Mikołaja, który wręczył im prezenty. Dużym przeżyciem dla maluchów było również spotkanie z panem policjantem z Komendy Policji w Niemcach, który mówił na temat bezpieczeństwa.

Nie byłoby zapewne tak udanego balu karnawałowego, gdyby nie wsparcie rodziców i dziadków dzieci, a także sponsorów, którym organizatorzy pragną gorąco podziękować: Wójtowi Gminy Garbów, Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Garbowie, Firmie File Sp.z o.o. w Garbowie, Hurtowni Spożywczej MN Marek Nurzyński, Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Woli Przybysławskiej oraz Komendzie Policji w Niemcach.

W imieniu organizatorów Małgorzata Wolak

Nowy choreograf VOLUMENU

REAKTYWACJA ZESPOŁU

Od 11 lutego 2013 roku prowadzę Zespół Tańca Nowoczesnego *Volumen*. Serdecznie zapraszam na zajęcia. Spotkanie informacyjne odbędzie się w Gminnej Bibliotece Publicznej w Garbowie (w sali tanecznej), tel. 50 18 069

DODATKOWO OFERUJĘ:

*ZAJĘCIA FITNESS: ZUMBA, DANCE AEROBIC, STEP AEROBIC
*TANIEC TOWARZYSKI DLA DOROSŁYCH
*PIERWSZY TANIEC DLA PAR I NARZECZONYCH
*TANIEC LUDOWY

Agata Flisiak,
instruktor Zespołu Tańca Nowoczesnego Volumen

VI Gminno - Parafialny Przeгляд Kołęd i Pastorałek

Jednym z najważniejszych zwyczajów związanych z okresem świąt Bożego Narodzenia jest wspólne kołędowanie. Polacy śpiewają kołеды od wieków. Najstarszą z polskich pieśni bożonarodzeniowych jest ta zaczynająca się słowami „Zdrów bądź, Królu Anielski”, a pochodząca aż z 1424 r.! Kołęda to pierwotnie radosna pieśń noworoczna, która współcześnie przyjęła formę pieśni bożonarodzeniowej. Jej odmianą jest pastorałka, która w odróżnieniu od kołędy ma świecki charakter.

30 grudnia 2012 r. i 6 stycznia 2013 r. mieliśmy okazję posłuchać zarówno tych najstarszych staropolskich kołęd, jak i tych nowszych pastorałek, pieśni związanych z Bożym Narodzeniem. Wszystko to za sprawą zorganizowanego już po raz szósty, w tym roku w parafii pw. Macierzyństwa NMP w Garbowie-Cukrowni, Gminno-Parafialnego przeglądu kołęd i pastorałek „Bóg się rodzi...”.

Honorowy patronat nad przeglądem objęli ks. kan. Marian Szuba – proboszcz parafii w Garbowie-Cukrowni, Kazimierz Firlej – wójt Gminy Garbów oraz ks. Zenon Małyszek – proboszcz parafii w Garbowie.

Głównym celem przeglądu jest pielęgnowanie bogatej obrzędowości okresu bożonarodzeniowego, popularyzacja śpiewania nieznanych i zapomnianych kołęd oraz pastorałek, a także prezentacja efektów pracy młodych wykonawców i ich nauczycieli. To budowanie kultury ducha wśród młodych a także propagowanie wartości kulturowo-estetycznych.

Kacper Madej, Magdalena Sochal, Dominik Marciniak

W przeglądzie udział wzięło ponad 100 wykonawców w różnym wieku. Kołеды śpiewały zespoły ze szkół podstawowych i gimnazjalnych: z Garbowa, Woli Przybysławskiej oraz Przybysławic. Swój dorobek zaprezentowało 5 solistek, jedna rodzina muzykująca, schola a także dwa zespoły dzieci grających kołеды na fletach.

Uwieńczeniem I części przeglądu były jasełka „na wesolo...” w trzech odsłonach w wykonaniu dzieci i młodzieży Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum im. B. Prusa w Przybysławicach. Występ jak i oprawa muzyczna zostały przygotowane przez katechetki: Katarzynę Satecką i Iwonę Skrętkowicz. Talenty aktorskie uczniów były przeogromne. Występ wywołał ogromne zainteresowanie wśród widzów i został nagrodzony gromkimi brawami. Natomiast II część zakończył koncert w wykonaniu chóru z parafii Garbów-Cukrownia w opracowaniu na cztery głosy. Nie zabrakło okolicznościowych dyplomów, upominków i słodkości dla każdego z uczestników.

Poprzez wspólne śpiewanie kołęd artyści i publiczność stworzyli prawdziwie rodzinną atmosferę, którą trudno oddać słowami – trzeba posłuchać i pośpiewać, by zrozumieć!

Tekst i fot. Anna Michalska

Wspólne kołędowanie

W świątecznej scenerii garbowskiej świątyni, w kolejne niedziele Nowego Roku, miały miejsce koncerty kołęd.

W niedzielę 20 stycznia wystąpił Chór Męski z Niemiec, gmina Niemce, pod dyr. Mieczysława Szczepaniaka. Kołеды wykonał też solista Andrzej Małek.

W podziękowaniu za koncert - księżki o historii kościoła w Garbowie

27 stycznia podczas mszy św. o godz. 10.30 Chór parafialny z Garbowa-Cukrowni zaśpiewał kilka polskich kołęd pod dyrekcją organisty Grzegorz Konecznego.

Tej samej niedzieli po mszy św. o godz. 16.00 parafianie wysłuchali koncertu kołęd w wykonaniu Chóru ROSARIUM z parafii MB Różańcowej z Lublina i solistki Anny Barskiej. Artystom akompaniował na organach Stanisław Diwiszek, założyciel i dyrygent chóru.

Spotkanie opłatkowe PSL Gminy Garbów

W restauracji „Złota Rybka” 19 stycznia br. na spotkaniu opłatkowo-noworocznym zebrał się członkowie Polskiego Stronnictwa Ludowego Gminy Garbów.

S. Patyra-Pytka, J. Łopata, S. Garnek, H. Smolarz, K. Firlej, J. Poleszak

Gości powitał prezes Gminnego Koła PSL Stanisław Garnek. Zaproszenie przyjęli: poseł na Sejm RP Henryk Smolarz, poseł na Sejm RP Jan Łopata, wójt gminy Kazimierz Firlej, radna Wiesława Zwolak, sołtys Zagród Krystyna Radzik, prezes TPZG Halina Stępiak.

Przemawia poseł Henryk Smolarz

Tradycyjnie spotkanie rozpoczęto od dzielenia się opłatkiem i składania życzeń, a restauracja zadbała o smaczny posiłek.

Głos zabrał poseł Jan Łopata

Przy biesiadzie rozmawiano na różne tematy, m.in. przekazywano wrażenia z niedawnej uroczystości opłatkowej Ludowców w Lublinie, było też wiele pytań do posłów. Zastanawiano się, jak będzie funkcjonować PSL pod nowym przewodnictwem prezesa Janusza Piechocińskiego.

Tekst i fot. has

Seniorzy świętowali

W piątkowe popołudnie 4 stycznia 2013 r. w Restauracji „Piec” w Zagrodach miało miejsce spotkanie opłatkowe członków Koła nr 15 Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Zagrodach. Przybyłych powitała przewodnicząca koła Krystyna Miazga, następnie zebrani podzielili się opłatkiem. Gościem honorowym był proboszcz parafii ks. kan. Marian Szuba, który złożył wszystkim życzenia i rozdał pamiątkowe obrazki. Były też życzenia noworoczne od właścicieli lokalu.

Po obfitym poczęstunku, na który składały się potrawy wigilijne, wszyscy z ochotą przystąpili do śpiewania koled. Wspólnie spędzone popołudnie i miła atmosfera sprawiły, że każdy na nowo przeżywał magię świąt Bożego Narodzenia.

Anna Paruch

Pączek na Tłusty Czwartek

5 lutego br., tuż przed „Tłustym Czwartkiem”, w szkole w Przybysławicach przy pączku i herbatce spotkali się nasi emeryci zrzeszeni w Kole nr 15 w Zagrodach (którego liczba członków rozrosła się do 60 osób).

Było to spotkanie o charakterze sprawozdawczym. Przewodnicząca Krystyna Miazga, bardzo sumiennie przedstawiła sprawozdanie za ubiegły rok. Podała też terminy wczasów i wycieczek organizowanych przez Oddział Okręgowy PZERiI w Lublinie. Podjęto również decyzję o zorganizowaniu w listopadzie „Gminnego Dnia Seniora” dla wszystkich członków kół emerytów z gminy Garbów.

Zebranie upłynęło w miłej atmosferze. Takie spotkania przy herbatce i ciastku łączą na nowo środowisko ludzi, którzy odchodząc na emeryturę często tracą ze sobą kontakt.

Tekst i fot. has

Do stajenki...

Okres przed Bożym Narodzeniem był okazją do spotkań, składania życzeń, występów. Wszystko to wprowadzało nas w atmosferę świąt. Cel taki również przyświecał spotkaniu zorganizowanemu dla rodziców przez 5-6-latków ze Szkoły Podstawowej w Garbowie w dniu 18 grudnia.

Dzieci zaprezentowały przedstawienie jasełkowe o narodzeniu Jezusa.

... fot. arch. szkoły

Mali aktorzy w przebraniu Józefa i Maryi, pasterzy, śnieżynek, aniołków, Trzech Króli, dzieci zdążających do żłóbka, wprowadzili nas w niezwykły nastrój.

Dyrektor szkoły złożyła podziękowanie za kultywowanie tradycji bożonarodzeniowej. Zachęciła dzieci do podejmowania dalszych tego typu przedsięwzięć i wskazała wartości płynące z takich spotkań. Była to również okazja do złożenia życzeń świątecznych.

Ewa Klocek, Agata Sołyga

Jasełka

13 stycznia dzieci z Niepublicznego Przedszkola Sióstr Salezjanek z Garbowa wraz z rodzicami przedstawili Jasełka na scenie w Gminnym Domu Kultury w Markuszowie. (fot. has)

Polka dla babci i dziadunia

W Niepublicznym Przedszkolu Sióstr Salezjanek im. Laury Vicuna w Garbowie, kolejne grupy (Aniołki, Słoneczka, Promyczki, Gwiazdeczki i Kwiatki Dobroci) zorganizowały Dzień Babci i Dziadka. Pod kierunkiem wychowawczyń przygotowały wiersze, piosenki, tańce i prezenty, a na zakończenie imprezy, z pomocą rodziców - słodki poczęstunek dla dziadków.

fot. has

Poleczka w wykonaniu „Gwiazdeczek”

Za oknem śnieg, mróz, ślisko na dworze, zastanawiamy się, kto wymyślił Dzień Babci i Dziadka właśnie w styczniu?

fot. has

Okazuje się, że pomysł powstania tego święta w Polsce pojawił się w latach 60. ubiegłego wieku.

„A zdarzyło się to 1 stycznia 1965 r., kiedy w Poznaniu występowała znana aktorka Mieczysława Ćwiklińska. Traf chciał, że tego dnia przypadały właśnie jej 85. urodziny, a w wystawianej sztuce pt. „Drzewa umierają stojąc” odgrywała postać Babci. Ryszard Danecki z redakcji „Expressu Poznańskiego” wręczając jej tort i kwiaty, wmawiał aktorce, że to właśnie z okazji Dnia Babci, który jest obchodzony w Poznaniu. Pomysł podchwycił „Express Wieczorny” i tak to się zaczęło”. Później powstała również tradycja obchodzenia Dnia Dziadka. Jego obchody zaczęły się w latach 70. od konkursu Telewizji Polskiej na ustalenie daty takiego dnia w kalendarzu i zaczęto go obchodzić bezpośrednio po Dniu Babci – 22 stycznia.

na podst. wiadomości internetowych

Kolędowanie w garbowskiej parafii

W dniach 27 i 28 XII 2012 nasi kolędnicy wyruszyli, by zanieść Dobrą Nowinę o Nowonarodzonym Panu, do okolicznych domów. Kolędowanie zaczęli od wspólnoty Sióstr Salezjanek, gdzie po udzieleniu błogosławieństwa przez ks. Kapelana i pożegnaniu przez Siostry wyruszyli na dalszą misję.

Pierwszy przystanek zrobili na plebani tutejszej parafii, gdzie bardzo serdecznie przywitał ich ks. Proboszcz.

Następnie odwiedzili mieszkańców Garbowa. Cztery grupy dzieci i młodzieży (łącznie uczestniczyło 29 osób) pod opieką sióstr udały się na poszczególne „dzielnice”. Drugiego dnia odwiedzili rodziny mieszkające w Karolinie, Leścach i Bogucinie. Trud i zmęczenie kolędowania wynagradzała życzliwość gospodarzy, którzy z wielką sympatią przyjmowali nas w swoich domach. Staropolskie „czym chata bogata” spełniło się w stu procentach. Po zakończonym kolędowaniu wszystkie grupy zebrały się w domu Sióstr, na gorącym posiłku. Dochód uzbierany z kolędowania (4420 zł) przeznaczony zostanie na misje w Sudanie, gdzie swoje placówki mają Siostry Salezjanki. Cieszymy się więc tym bardziej - bo dzięki wspólnemu kolędowaniu, tej ludzkiej dobroci doświadczają też dzieci z Afryki.

Przystanek BOSCO!

„Wychowanie jest sprawą serca”

W sobotę, 26 stycznia br. sala gimnastyczna ZS w Garbowie zamieniła się w Przystanek?! Pewnie zapytasz - jaki przystanek? Przystanek św. Jana Bosko człowieka, który całe swoje życie oddał ludziom młodym - założył zgromadzenie Salezjanów i Sióstr Salezjanek. Charyzmat salezjański jest mocno zakorzeniony w garbowską ziemię, ponieważ jeden z pierwszych salezjanów pochodził z Garbowa. Był nim ks. Ogórkiewicz. Jego pomnik znajduje się na starym cmentarzu. W naszej parafii od lat żyją i pracują także Siostry Salezjanki, które prowadzą przedszkole i oratorium.

fot. arch. szkoły

Ks. Bosko powiedział: *Jeżeli wy kochacie to, co kocha młodzież, to młodzież będzie kochać to, co wy kochacie.*”

Siostry Salezjanki razem z wychowawcami z przedszkola i animatorami, zorganizowały spotkanie dla dzieci, młodzieży i rodziców. Była to okazja, by móc dzielić się Duchem ks. Bosko i tym samym podziękować Bogu za dar charyzmatu salezjańskiego, który tak pięknie rozwija się w naszej społeczności.

Spotkanie rozpoczęło się Mszą św., którą celebrował ks. proboszcz Zenon Małysek. Po Eucharystii odbyły się zawody sportowe „Auto Bosco”, podczas których grupy uczestników tzw. „autobusów Bosco” wykonywały różne konkurencje; po zawodach mogliśmy tańczyć, bawić się chustą integracyjną i wziąć udział w turnieju piłki nożnej. Po tak intensywnym czasie trzeba było wrzucić coś na ruszt - czyli bigos i słodkie przekąski. Kiedy zregenerowaliśmy swoje siły, przyszedł czas na podsumowywanie spotkania. Wtedy s. Lidia Strzelczyń, dyrektorka wspólnoty Sióstr, powiedziała do nas „słówko”, w którym podkreśliła obecność charyzmatu księdza Bosko na ziemi garbowskiej. Następnie odbyło się ogłoszenie wyników zawodów i rozdanie nagród. Wszystkie drużyny spisały się na „medal” i zostały nagrodzone!

Dziękujemy raz jeszcze wszystkim uczestnikom, zaproszonym gościom i tym, którzy wsparli tę inicjatywę, szczególnie GOPS w Garbowie.

Na podstawie strony internetowej s. Salezjanek

V OTWARTY TURNIEJ TENISA STOŁOWEGO AMATORÓW

To już piąty raz sala gimnastyczna **Zespołu Szkół w Przybysławicach** gościła amatorów celuloidowej piłeczki. Turniej organizowany przez **U.K.S. Junior Przybysławice** zgromadził tym razem najzagorzalszych miłośników tenisa stołowego, gdyż z przyczyn obiektywnych odbył się w ostatnią sobotę przed Świętami. Zawiodły przede wszystkim tenisistki - i to zarówno te najmłodsze jak i trochę starsze (trudno w sumie się dziwić - sprzątanie, pieczenie, przygotowania do świąt).

Honoru pingpongistek broniły **Angelika Serewa, Zuzanna Zaręba** oraz **Dorota Filipiak**, które właśnie w tej kolejności ukończyły zawody. W pozostałych kategoriach zwycięzcami zostali (od miejsca I do III):

- **Filip Kozak, Rafał Łaszcz, Konrad Duma**
- **Jakub Cichosz, Michał Krasucki, Krzysztof Koział**
- **Mateusz Bartkiewicz, Cezary Kozak, Kamil Poterek**

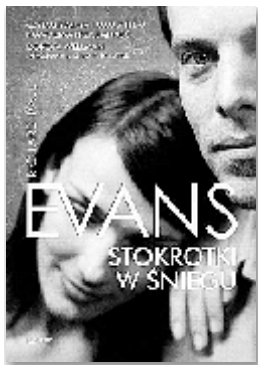

Zwycięzcy otrzymali statuetki, dyplomy oraz nagrody, a wszyscy uczestnicy zaproszenie na następny turniej, który odbędzie się w bardziej dogodnym terminie.

tekst i fot. Jacek Okuniewski

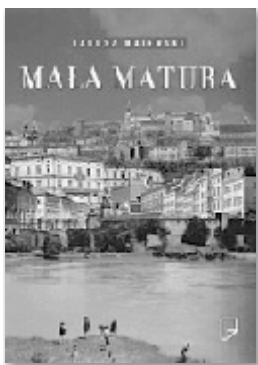
Jeśli macie wrażenie, że w minionym roku przeczyliście sporo ciekawych książek biblioteka poleca swoją listę hitów:

Richard Paul Evans

Stokrotki w niegu

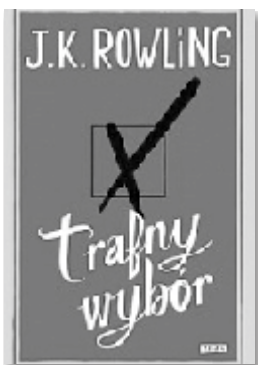
Zły, okrutny, bezwzględny – takim człowiekiem jest James Kier. Nie dba o nikogo, liczy się tylko on. Kiedy ginie w wypadku wszyscy nareszcie mogą powiedzieć, co o nim sądzić. Tylko, że James żyje, a to co słyszy na swój temat, jest dla niego szokiem. Postanawia wszystko naprawić, jednak nie jest to łatwe, bo lista skrzywdzonych do długa. Wydawnictwo Znak.

Janusz Majewski

Mała matura

To barwna opowieść o dorastaniu w przedwojennym Lwowie jest wstępem do późniejszych wydarzeń wojennych. Wraz z nastaniem wojny Ludwik traci beztrudnie dzieci i wraz z rodziną ucieka do Krakowa. To tutaj nasz bohater przeżywa pierwsze miłości, odkrywa swoją seksualność. W gimnazjum spotyka go wiele zabawnych historii, ale uderza w niego również brutalna rzeczywistość komunistycznego państwa. Wydawnictwo Marginesy.

Joanne K. Rowling

Trafny wybór

Autorka „Harry'ego Pottera” tym razem dla dorosłych. Akcja książki rozpoczyna się od nagłej śmierci jednego z najbardziej popularnych i aktywnych społecznie osób. Barry to przyjaciel, mąż i ojciec, a przede wszystkim radny. Ta śmierć pogrzeba Pałfon w chaosie, bo kto przejmie władzę po Barrym? Ale duch Barry'ego czuwa nad wszystkim.

Wydawnictwo Znak.

Lisa Scottoline

Spójrz mi w oczy

A gdyby okazało się, że twoje dziecko należało do kogoś innego? Pewnego dnia Ellen znajduje w skrzynce pocztowej ulotkę o zaginionym dziecku! Chłopiec ze zdjęciem wygląda tak samo jak jej adoptowany synek. Co ma robić? Czy zignorować całą sprawę, bo przecież adopcja była legalna? A jeśli okaże się, że chłopiec ze zdjęciem to ten uprowadzony.

Wydawnictwo Prószyński i S-ka.

EST

Podziękowanie

Serdecznie dziękujemy członkiniom KGW w Leścach, władzom Gminy Garbów i Powiatu za pamięć oraz posłowi Janowi Łopacie, na wniosek którego nadano nam honorową odznakę „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Wyróżnienie otrzymałyśmy podczas uroczystości 50-lecia Koła.

Maria Królik i Stanisława Usarek, założycielki Koła

Ferie z biblioteką

Stało się już tradycją, bo już po raz trzeci filia biblioteczna w Bogucinie zagospodarowała wolny czas uczestnikom ferii zimowych. Wraz ze Stowarzyszeniem „Mój Bogucin” i nauczycielami z tutejszej szkoły 12 lutego br. został zorganizowany kulig z atrakcjami m.in. zjeżdżanie z góry na workach z sianem, rzucanie śnieżkami do celu (za celny rzut były nagrody) i pieczenie kielbasek przy ognisku. Wszystko to odbywało się w Nowym Gaju k. Wojciechowa.

fot. Lidia Rzeźnik

Uczestnikami wyjazdu były dzieci tańczące w Zespole Pieśni i Tańca w Bogucinie – łącznie około 40 osób. Radości i zabawom nie było końca, dlatego z żalem opuszczaliśmy to miejsce. Bardzo serdecznie dziękujemy pp. Sylwii i Sławomirowi Sosnowskim za pokrycie kosztów przejazdu autokarem.

W ramach akcji „Ferie z biblioteką” w porozumieniu z Biblioteką Powiatową w Lublinie został zorganizowany, dla 100-osobowej grupy dzieci ze SP w Bogucinie i kilku uczniów ze szkoły w Garbowie, wyjazd do Teatru im. Ch. H. Andersena. 15 lutego dzieci obejrzały przedstawienie pt. „Pasterka i Kominiarka”, a 19 lutego „Śpiącą Królową”. Należy dodać, że bilety na oba spektakle były darmowe. Dzieci oczarowane grą aktorów, choreografią, pięknymi postaciami i kreacjami z wielkim zainteresowaniem oglądały przygody bohaterów.

fot. Urszula Woś

Dopełnieniem wrażeń były spacer po Starym Mieście i pamiątkowe zdjęcia. Głodni nie tylko wrażeń uczestnicy wycieczki uzupełnili zapasy energii w restauracji Mc Donald's.

Piękno zimowej aury, kulig oraz przygoda z teatrem na pewno pozostaną na długo w ich pamięci. Nie można jednak zapomnieć, że do zorganizowania takich imprez potrzebna była pomoc wielu osób, za którą wszystkim bardzo serdecznie dziękujemy.

Jadwiga Flisiak

„Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę”

W tym roku po raz trzynasty nasza szkoła przystąpiła do akcji „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę”, której organizatorem jest Radio Lublin oraz Telewizja Polska o/Lublin. Główny cel akcji to pomoc dzieciom z rodzin wielodzietnych, rozbitych, będących w trudnej sytuacji materialnej. Dzieciom niepełnosprawnym oraz podopiecznym domów dziecka, schronisk i placówek szkolno-wychowawczych.

Na terenie Zespołu Szkół w Garbowie 14 listopada 2012 r. powołany został sztab terenowy nr 143, który opracował harmonogram akcji. Na terenie szkoły zorganizowano imprezy towarzyszące: dyskotekę andrzejkową oraz rozgrywki sportowe, rozegrano mecze: nauczyciele i absolwenci kontra uczniowie. Biletami wstępu na w/w imprezy były słodczyce bądź inne dary zbierane podczas akcji.

Zebrało ok. 49 kg nie żywności (8 kg odzieży, 32 kg zabawek, 1 kg książek, 7 kg środków czystości i higieny osobistej oraz 1 kg artykułów szkolnych i papierniczych) i ok. 156 kg żywności (137,5kg żywności długoterminowej oraz 18,5 kg słodczy). Dary przekazane zostały na rzecz: głównego magazynu akcji w Lublinie (42 kg) i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Garbowie (113 kg).

Z pozostałych artykułów przygotowano paczki w ramach akcji „Mikołaj o Tobie nie zapomni!” skierowanej do uczniów Zespołu Szkół. Przygotowano 24 paczki (20 „słodczych” dla dzieci i 4 żywnościowe dla rodzin). Chęć pomocy podczas akcji wyraziło 27 nauczycieli. W związku z udziałem w akcji szkoła promowana była w środowisku lokalnym i ogólnopolskim.

Anna Czernel

Sobotnie eksperymentowanie

Dzięki udziałowi w projekcie „Świetlica-moje miejsce” Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży oraz Fundacji PZU w Zespole Szkół w Garbowie powstała świetlica środowiskowa - LABORATORIUM TALENTÓW.

Oprócz zajęć odbywających się popołudniami w ciągu tygodnia, oferujemy sobotnie zajęcia dla dzieci, rodziców i wolontariuszy. Odbywają się one raz w miesiącu, pod hasłem „Sobotnie eksperymentowanie”. Głównym celem tych spotkań jest pożyteczne zagospodarowanie dzieciom wolnego czasu, pokazanie alternatywy dla telewizji, gier komputerowych, Internetu oraz oczywiście dobra zabawa.

Podczas zajęć dzieci mają możliwość samodzielnego wykonywania doświadczeń i eksperymentów, dzięki czemu poznają fascynujący świat nauki. Na zajęciach we wrześniu dzieci, rodzice i wolontariusze wykonywali szaszłyki z balonów, magiczne gwiazdki z wykałaczek, dmuchawki ze słomek. Najwięcej emocji wzbudzały jajka „wskakujące” do butelek oraz rakiety z „kosmicznym napędem”. Oprócz tego obserwowano rozchodzenie się barw i „pogrubiające” działanie wody. Zajęcia październikowe poświęcone były wytwarzaniu oraz badaniu właściwości cieczy nienewtonowskiej. Niesamowitej substancji, która w zależności od siły, z jaką na nią działamy, zachowuje się albo jak ciecz, albo jak ciało stałe. Jest to substancja, po której można nawet biegać, nie mając żadnych nadprzyrodzonych mocy. Ktoś ma ochotę wypróbować? Wystarczy mąka ziemniaczana i trochę wody.

Na kolejnych zajęciach gościliśmy przedstawicieli EE Laboratorium z Warszawy. Podczas tych warsztatów dzieci, ich rodzice oraz wolontariusze ze Szkolnego Klubu Wolontariusza po raz kolejny mieli możliwość „bliskiego spotkania”

z naukami ścisłymi. Jednym z zadań było „uratowanie” surowych jajek umieszczonych na suficie. Grupy miały do dyspozycji jedynie gazety, balony, nożyczki i taśmę klejącą. Z tych materiałów „wyczarowały” niezwykle łapaczki. Pozostałe eksperymenty były równie ekscytujące. Wykonywano krany z butelek plastikowych i słomek oraz szaszłyki z balonów. Spróbujcie Państwo zrobić taki eksperyment w domu. Nadmuchać balon a następnie przebić go patykiem do szaszłyka w taki sposób żeby nie pękł. Niemożliwe?! Nam się to udało!

Na zakończenie, wykorzystując dostępne w każdym sklepie artykuły spożywcze, doprowadziliśmy do wybuchu wulkanu. Był to najbardziej efektowny eksperyment podczas tego spotkania.

Na ostatnich warsztatach dzieci wywoływały „butelkowe” duchy, szyfrowały wiadomości za pomocą „sympatycznego” atramentu oraz dowiedziały się, jak rozpoznać jajka ugotowane od surowych, bez ich rozbijania. Oprócz tego własnoręcznie wykonywały samochody z napędem balonowym oraz poduszkowce, które okazały się hitem tego spotkania. Na tych zajęciach eksperymenty przygotowały i przeprowadziły wolontariuszki – uczennice gimnazjum.

Zajęcia w LABORATORIUM TALENTÓW cieszą się dużym zainteresowaniem. Mam nadzieję, że taki sposób zdobywania wiedzy rozbudzi w dzieciach chęć poznawania otaczającego świata oraz zainteresowanie naukami przyrodniczymi.

Jeśli chcą Państwo, aby wasze dzieci w ten sposób poznawały fascynujący świat nauki zapraszamy na zajęcia do naszego LABORATORIUM TALENTÓW. Wszelkie informacje pod nr tel. 608047101.

Tekst i fot. Anna Czernel

Zaprosili nas...

20.01.2013 Regionalne Towarzystwo Przyjaciół Wąwolnicy na obchody 150 rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego.

25.01. Zarząd Gminny Polskiego Stronnictwa Ludowego w Garbowie na spotkanie opłatkowe.

02.02. Koło Gospodyń Wiejskich w Bogucinie na uroczystość 50-lecia założenia KGW.

02.02. Miejski Dom Kultury w Bełżycach na Rejonowy Przegląd Kołęd, Pastoralek i Widowisk Bożonarodzeniowych.

18.02. Chorągiew Zamku w Zawieprzycach Atanazego Miączyńskiego herbu Suche Komnaty oraz Gminne Centrum Kultury w Ziółkowie na wernisaż wystawy fotografii „Zakochani w Zawieprzycach”.

XVI Sesja Rady Gminy Garbów

W dniu 28 grudnia 2012 roku odbyły się obrady XVI Sesji Rady Gminy Garbów. Na wstępie wójt złożył sprawozdanie z działalności gminy między sesjami.

W kolejnym punkcie obrad rada podjęła uchwałę w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej. Skarbnik Katarzyna Miszczuk omówiła zmiany w budżecie gminy na rok 2012. Uchwałę w powyższej sprawie rada podjęła jednogłośnie.

Po wysłuchaniu wyjaśnień pani skarbnik, rada podjęła uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr II/9/10 Rady Gminy Garbów z dnia 30 grudnia 2010 roku w sprawie wydzielonych rachunków dochodów jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 07.09.1991r. o systemie oświaty.

W trakcie dalszych obrad zastępca przewodniczącego Z. Koput poruszył sprawę wyłapywania bezdomnych psów. Stwierdził, że tylko część z nich trafia do schronisk i istnieje przypuszczenie, że psy odłowione w jednej gminie są wypuszczane w drugiej. Wójt dodał, że rocznie koszt wyłapywania psów to około 10.000, a złapanie jednego psa kosztuje 500.

Radny T. Barszcz pytał, jakie są plany gminy na kolejne nabory wniosków o dofinansowanie unijne. Wójt odpowiedział, że radni otrzymają informacje na ten temat, w szczególności, gdy realizacja projektów będzie wymagać udziału finansowego gminy. Są jednak projekty, które nie wymagają wkładu własnego lub jest on minimalny, projekty te realizowane są głównie w szkołach, a okres od momentu ogłoszenia naboru do składania wniosków jest bardzo krótki. Wtedy decyzja jest podejmowana niezwłocznie, bez zwoływania sesji, bo to wymaga czasu i wiąże się z kosztami.

W wolnych wnioskach głos zabrał wójt i stwierdził, że mimo okresu świątecznego nie wszyscy przygotowali się do godnego obchodzenia Świąt Bożego Narodzenia. Niektórzy pisali artykuły, jątrząc, judząc i niszcząc autorytet radnych i gminy Garbów. Wójt wyjaśnił, że mówi o kolejnym numerze gazety „Wspólnota Garbowska”, która od lat specjalizuje się w opluwaniu i atakowaniu osoby wójta. W ostatnim numerze redaktorzy pisma zdecydowali się zaatakować także radnych startujących z tego samego komitetu, co wójt, poprzez manipulację liczbami i procentami. Szydzili też z ludzi, którzy po wieloletnich staraniach doprowadzili do budowy chodnika wzdłuż drogi krajowej w Bogucinie.

Wójt odniósł się również do wyborów do Izby Rolniczej, które były istną kpiną i farsą z rolników.

Wójt uznał za absurdalny zarzut Z. Niedbały, który dotyczył obchodzenia świąt narodowych trzeciego maja i jedenastego listopada. Przecież nie da się przesunąć terminów obchodów świąt narodowych, co chyba postulował w swoim niezbyt jasnym artykule Niedbała.

Wójt krytycznie odniósł się też do artykułu G. Jędrejka dotyczącego wiatraków, który jest pełen niedorzeczności i absurdalnych zarzutów. Wójt stwierdził, że Jędrejek swoimi insynuacjami uderza nie tylko w wójta, ale też we wszystkich radnych, a także w wyborców, którzy powierzyli im te stanowiska. Wójt powiedział, że zdaje sobie sprawę, że jeżeli udaje się gminie zrobić coś dobrego, a ludzie jednoczą się we

wspólnych działaniach to znajdują się tacy, którzy będą za wszelką cenę chcieli to zniszczyć. Taki cel od pięciu lat obrała sobie „Wspólnota Garbowska”.

Bardzo krytycznie do artykułów zamieszczonych we Wspólnocie odnieśli się zarówno przewodniczący Rady Gminy, Jan Kazimierz Dudzik, jak i zastępca Zenon Koput.

Kazimierz Firlej

XVII Sesja Rady Gminy

W dniu 30 stycznia 2013 roku odbyły się obrady XVII Sesji Rady Gminy Garbów. Głównym punktem obrad było podjęcie przez radę uchwały w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2013 rok. Projekt budżetu zaprezentowała skarbnik gminy Katarzyna Miszczuk.

Następnie radni zostali zapoznani z pozytywną opinią RIO w Lublinie o projekcie budżetu Gminy Garbów na 2013 rok.

Z kolei przewodnicząca Komisji Finansów i Rozwoju Gospodarczego Gminy Wiesława Zwolak przedstawiła wnioski komisji. Następnie rozpoczęła się dyskusja, po której przewodniczący rady Jan K. Dudzik zarządził głosowanie nad uchwałą. W wyniku głosowania budżet został uchwalony jednogłośnie. Budżet przedstawiony jest na następnej stronie.

W kolejnym punkcie obrad rada podjęła uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2013-2016.

Na wniosek radnej Wiesławy Zwolak Rada Gminy wprowadziła do porządku obrad, a następnie podjęła uchwałę w sprawie przeprowadzenia konsultacji nadania nazw ulic drogą publiczną i wewnętrzną w miejscowości Zagrody. Wiele dyskusji wywołał tryb konsultacji z mieszkańcami Zagród. Radna Wiesława Zwolak uważała, że wystarczy zebrać podpisy mieszkańców na listach popierających nadanie nazw ulicom. Innego zdania był przewodniczący Jan K. Dudzik, który uważał, że należy poinformować mieszkańców o konsekwencjach nadania nazw ulicom. Radni przegłosowali tryb konsultacji zaproponowany przez przewodniczącego. Konsultacje zostaną przeprowadzone w terminie od 1 lutego do 28 lutego 2013 roku. Do udziału w konsultacjach uprawnione są osoby zamieszkałe na terenie miejscowości Zagrody, posiadające czynne prawo wyborcze w wyborach do Rady Gminy oraz podmioty prowadzące działalność gospodarczą na terenie miejscowości Zagrody.

Kierownik GOPS-u Marta Plecha zapoznała radnych z gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz finansowania przez budżet gminy wydatków na realizację programów w 2013 roku. Następnie rada podjęła w powyższej sprawie uchwałę.

W toku dalszych obrad radni wysłuchali sprawozdania z realizacji gminnych programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi za rok 2012.

Przybyły na sesję mieszkaniec Bogucina R. Fiutek zarzucił radzie, że pozwala firmom, które są zainteresowane budową wiatraków na terenie naszej gminy występować na sesji. W swoim wystąpieniu R. Fiutek bardzo krytycznie wypowiadał się na temat wiatraków, które jego zdaniem są bardzo szkodliwe i niszczą krajobraz.

Z powyższym wystąpieniem polemizował zastępca przewodniczącego Zenon Koput oraz przewodniczący Jan Kazimierz Dudzik.

Kazimierz Firlej

Budżet Gminy Garbów na rok 2013

DOCHODY

(wszystkie kwoty brutto podane w PLN)

Dochody budżetu gminy zostały zaplanowane w kwocie **24.418.160**, z tego dochody bieżące w kwocie **23.041.052** i dochody majątkowe w kwocie 1.377.109 Na tę kwotę składają się następujące rodzaje dochodów:

1. Subwencja ogólna z budżetu państwa 11.505.228, w tym:

- część oświatowa 7.146.330
- część wyrównawcza 4.198.196
- część równoważąca 160.702

2. Podatki i opłaty lokalne oraz udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych (są to tak zwane dochody własne gminy) – 6.506.581, w tym:

- udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych – 2.856.301
- udziały w podatku dochodowym od osób prawnych – 40.000
- podatek od nieruchomości – 1.888.380
- podatek rolny – 803.400
- podatek leśny – 38.500
- podatek od środków transportowych – 546.000
- podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych płatny w formie karty podatkowej – 14.500
- podatek od spadków i darowizn – 20.000
- wpływy z opłaty skarbowej – 26.000
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej – 30.000
- wpływy z opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu – 105.000
- wpływy z innych opłat lokalnych – 8.500
- podatek od czynności cywilno-prawnych – 110.000
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat – 20.000

3. Pomoc społeczna – 3.128.532, w tym:

- wpływy z usług opiekuńczych – 35.000
- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań własnych – 336.400
- dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej – 20.000

dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej – 2.644.300

4. Opłaty za dostawę wody – 640.000

5. Opłaty za dzierżawę obwodów łowieckich – 2.000

6. Opłaty za zajęcie pasa drogi gminnej – 8.000

7. Gospodarka mieszkaniowa – 97.200, w tym:

- opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu – 13.900
  - opłaty z tytułu dzierżawy gruntu oraz najmu lokali – 56.000
  - opłaty za dostawę ciepła – 26.800
8. Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku bankowym Urzędu Gminy – 46.500

9. Dotacja celowa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej – 114.234

10. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 511.600, w tym:

- opłata „śmieciowa” 345.600
- opłaty za ścieki 150.000
- wpływy z różnych opłat 15.000

11. Oświata i wychowanie 290.480, w tym:

- zwrot dotacji dla przedszkoli 151.200
- dotacje EFS na realizację projektów z UE 127.051
- dotacje z budżetu państwa na realizację projektów z UE w szkołach podstawowych 12.229

12. Refundacja z UE wydatków z 2012 roku na zakup strojów dla KGW 18.340

13. Dotacje z EFS na realizację projektu UE w GOPS 84.681

14. Dotacje z budżetu państwa na realizację projektu UE w GOPS 18.151

15. Refundacja ze środków UE – projekt „Budowa kanalizacji etap II i oczyszczalnie zagrodowe” 1.103.718

WYDATKI

Planowane wydatki budżetu gminy na rok 2013 wynoszą 23.301.104, z tego wydatki bieżące 19.513.545 i wydatki majątkowe 3.787.559. Na tę kwotę składają się:

1. Środki dla Gminnej Spółki Wodnej – 5.000
2. Schroniska dla zwierząt 12.000
3. Wydatki związane z bieżącym utrzymaniem stacji wodociągowych i oczyszczalni ścieków – 891.898
4. Obowiązkowe wpłaty do Lubelskiej Izby Rolniczej – 16.100
5. Wynagrodzenia za doręczanie faktur oraz inkaso należności z tytułu opłat za wodę – 44.000
6. Zakup wody dostarczanej przez spółkę Energotrade do wodociągu gminnego – 197.500
7. Bieżące utrzymanie i doraźne remonty dróg gminnych – 176.000
8. Wydatki bieżące związane z zarządzaniem mieniem komunalnym – 181.242
9. Zapłata za opracowanie zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – 100.000
10. Wydatki na Radę Gminy – 76.000
11. Utrzymanie Urzędu Gminy – 1.427.462
12. Promocja Gminy – 37.000
13. Budowa pętli rowerowych 176.530
14. Straże pożarne – 255.634
15. Zarządzanie kryzysowe – 60.000
16. Odsetki od zaciągniętych kredytów – 100.000
17. Rezerwa ogólna – 148.000, w tym:

- wydatki majątkowe 100.000

- wydatki bieżące 48.000

18. Oświata i wychowanie: 9.927.102, w tym:

- Szkoły podstawowe – 4.465.182
- Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych – 611.970
- Przedszkola – 1.059.800
- Inne formy wychowania przedszkolnego – 64.000
- Gimnazja – 2.905.809
- Dowóz uczniów do szkół – 380.828
- Zespół Obsługi Szkół – 173.040
- Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli – 38.802
- Pozostała działalność – 211.471
- 19. Ochrona zdrowia – 105.000
- zwalczanie narkomanii – 16.000
- przeciwdziałanie alkoholizmowi – 89.000

20. Pomoc społeczna – 3.717.303

- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 2.640.000
- domy pomocy społecznej – 136.000
- zasiłki i pomoc w naturze – 92.000
- dodatki mieszkaniowe – 46.000
- zasiłki stałe – 98.000
- utrzymanie GOPS – 282.030
- usługi opiekuńcze – 220.350
- pozostała działalność – 92.000
- 21. Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej – 101.309
- 22. Edukacyjna opieka wychowawcza – 378.311
- świetlice szkolne – 339.311
- kolonie, obozy oraz inne formy wypoczynku – 20.000
- pomoc materialna dla uczniów – 20.000
- 23. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 741.600
- gospodarka odpadami 445.600

- utrzymanie zieleni – 10.500
- oświetlenie uliczne – 251.000
- pozostała działalność – 24.000
- 24. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 280.000
- biblioteki – 210.000
- pozostała działalność – 60.000
- 25. Kultura fizyczna – 89.000
- 26. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – 114.234
- 27. Utrzymanie gminnej grupy technicznej 379.543

28. Wydatki na zadania inwestycyjne – 3.787.559

- budowa kanalizacji sanitarnej w Garbowie – etap II i IV – 1.016.412
  - zakup ciągnika na potrzeby utrzymania sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków 100.000
  - budowa wodociągu wiejskiego w Przybysławicach 30.000
  - pomoc finansowa dla powiatu lubelskiego na wykonanie dokumentacji technicznej na budowę chodnika przy drodze powiatowej w Garbowie 20.000
  - pomoc finansowa dla powiatu lubelskiego na budowę chodnika przy drodze powiatowej w Bogucinie, koło placu zabaw 6.000
  - przebudowa drogi gminnej w Bogucinie 546.782
  - przebudowa dróg gminnych (pokrycie asfaltem podbudów betonowych) 774.232
  - podłączenie dróg gminnych do dróg serwisowych przy S17 100.000
  - utworzenie pętli rowerowych na obszarze od Kazimierskiego do Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego 176.530
  - remont budynku starej szkoły wraz z urządzeniem plenerowego centrum kulturalno-rekreacyjnego w Garbowie 518.129
  - montaż instalacji odgromowej na budynku UG 10.000
  - Wrota Lubelszczyzny – informatyzacja administracji 10.136
  - rezerwa ogólna na wydatki inwestycyjne 48.000
  - rezerwa na wydatki inwestycyjne w oświacie 100.000
  - budowa placu zabaw z urządzeniami dla dorosłych w Garbowie – projekt UE 31.338
  - budowa zaplecza socjalnego przy boisku gminnym w Garbowie 300.000
- Zestawienie planowanych kwot dotacji z budżetu gminy dla podmiotów prowadzących szkoły podstawowe oraz przedszkola – **1.667.228**
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Leśce 809.793
  - Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Borków i Janów 191.435
  - Siostry Salezjanki 666.000

Analizując budżet gminy na rok 2013 w zakresie dochodów widzimy, że podstawowym ich źródłem jest subwencja ogólna, która jest zaplanowana w wysokości 11.505.228, co stanowi niemal połowę (47,1%) wszystkich dochodów gminy. Subwencja jest przeznaczona na bieżącą działalność gminy, między innymi na prowadzenie szkół.

Ważną rolę w budżecie odgrywają dochody własne 6.506.581 (26,6% dochodów). Nie tylko ze względu na to, że stanowią ponad 1/4 budżetu, ale mogą być przeznaczone w znacznym stopniu na zadania inwestycyjne i przyczynić się do rozwoju gminy. Im większy jest udział dochodów własnych w dochodach ogółem tym gmina jest bogatsza i ma duże możliwości rozwoju. Kolejnym źródłem dochodów są dotacje w kwocie ponad czterech milionów złotych, w głównej mierze są to pieniądze przeznaczone na opiekę społeczną.

Analizując wydatki widzimy, że największą część finansów pochłania oświata, tj. 10.306.413 (44,7% wydatków). Należy zaznaczyć, że subwencja oświatowa przekazywana przez budżet państwa na prowadzenie szkół wynosi 7.136.330, a więc gmina musi dopłacić z własnego budżetu do zadań

oświatowych ponad trzy miliony złotych. Trzeba zdać sobie sprawę, że pieniądze te pochodzą z kieszeni podatników, mieszkańców gminy. Jest to kwota bardzo duża, która znacznie obniża możliwości inwestycyjne oraz możliwości korzystania ze środków funduszy europejskich.

Analizując wydatki na oświatę możemy zaobserwować, że coraz większe pieniądze są przekazywane na dotacje dla podmiotów prowadzących szkoły podstawowe i przedszkola (1.667.228), w tym dla Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Leśce 809.793.

Wydatki na zadania inwestycyjne są planowane na rok 2013 w kwocie 3.787.559, tj. 16,3%. Jest to kwota przyzwoita, ale stanowczo za mała w stosunku do potrzeb gminy. Na przykład na pokrycie asfaltem podbudów betonowych na drogach gminnych jest przeznaczone 774.232, a więc mniej niż wynosi dotacja przekazywana Stowarzyszeniu Rozwoju Wsi Leśce. To zestawienie mówi samo za siebie i pokazuje gdzie uciekają pieniądze podatników.

Miejmy nadzieję, że zaplanowany budżet na rok 2013 uda się nam zrealizować i przyczyni się on do poprawy życia mieszkańców i rozwoju gminy.

Kazimierz Firlej
Wójt Gminy Garbów

Minęły dwa miesiące

- 05.01 Spotkanie opłatkowe osób starszych i samotnych z terenu gminy zorganizowane przez GOPS.
- 05.01 Zebranie sprawozdawcze OSP Borków.
- 06.01 Święto Trzech Króli.
- 06.01 „VI Gminno-Parafialny Przegląd Jasełek, Kołęd i Pastoralek” w parafii Garbów-Cukrownia.
- 12.01 Zebranie sprawozdawcze OSP Leśce.
- 18.01 Zebranie wiejskie sołectwa Zagrody.
- 19.01 Zebranie sprawozdawcze OSP Garbów.
- 21.01 Dzień Babci.
- 22.01 Dzień Dziadka.
- 22.01 Posiedzenie Komisji Finansów.
- 22.01 Sesja Sołtysów.
- 23.01 Uroczyste spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka w SP w Bogucinie.
- 24.01 Posiedzenie Komisji Rolnictwa.
- 26.01 Zebranie sprawozdawcze OSP Wola Przybysławska.
- 28.01 Posiedzenie Komisji Oświaty Kultury i Spraw Socjalnych.
- 29.01 Posiedzenie Komisji Finansów.
- 30.01 XVII Sesja Rady Gminy.
- 02.02 Pięćdziesięciolecie KGW Bogucin.
- 02.02 Zebranie sprawozdawcze OSP Gutanów.
- 07.02 Walne zgromadzenie Gminnej Spółki Wodnej.
- 08.02 Zebranie sprawozdawcze OSP Janów.
- 09.02 Zebranie sprawozdawcze OSP Piotrowice Wielkie.
- 11-24.02. Ferie zimowe w szkołach.
- 12.02 Sesja Sołtysów.
- 12.02. Walne Zebranie LGD „Kraina wokół Lublina” w miejscowości Wilczopole Kolonia, gm. Głusk.
- 18.02 LUW – uroczyste wręczenie przez sekretarza stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Włodzimierza Karpińskiego dotacji na usuwanie skutków klęsk żywiołowych.
- 21.02 Zebranie wiejskie w Woli Przybysławskiej.
- 22.02. Szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- 24.02. Zebranie przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Nałęczowie.

NABÓR WNIOSKÓW NA USUWANIE I UTYLIZACJĘ AZBESTU

Wójt Gminy Garbów informuje, że w ramach „Pilotażowego systemu gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego wzmocnionego sprawnym monitoringiem ilości oraz kontroli ich usuwania i unieszkodliwiania”, w dniach od **04.03.2013 do 08.03.2013** zostanie uruchomiony uzupełniający **nabór wniosków na dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest w 2013 roku**. O udzielenie dofinansowania mogą ubiegać się osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami, a także wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe. **W przypadku osób fizycznych maksymalna wysokość dofinansowania wynosi 100% kosztów kwalifikowanych**, tj. kosztów usunięcia odpadów (demontaż, odbiór i unieszkodliwienie). Do dofinansowania nie kwalifikują się koszty związane z zakupem i wykonaniem nowego pokrycia dachowego.

Szczegółowe procedury dotyczące naboru wniosków oraz wzory niezbędnych załączników zawarte są w *Regulaminie Projektu* (do pobrania ze strony internetowej – www.azbest.lubelskie.pl)

Wnioski należy składać w siedzibie Urzędu Gminy Garbów, w pokoju nr 01 lub sekretariacie. W w/w miejscu można także pobrać niezbędne formularze i uzyskać dodatkowe informacje.

Grupy Zabawowe
Lubelskie - Lubelskie i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Matko, Tato!
Urząd Gminy Garbów zaprasza Ciebie i Twoją dwoje do uczestnictwa w Grupie Zabawowej. Wyjść na spacer z dziećmi w wieku do 5 lat i ich rodziców prowadzonych przez naszą Złotą Żurawiczkę.

Planujemy utworzenie Grupy Zabawowej
o w/w celu na terenie:

Grupy Zabawowej w miejscowości: w 2 punktach: **popieliznie**.
Kierownik: **zajęcia realizowane w grupkach**.
o spotykanie w Grupie Zabawowej obowiązkowo uczestniczyć rodzice i/lub starsi rodzice opiekunów dzieci do 5 lat.
o dla mieszkańców naszej Gminy powyżej 10 lat do 10 lat dla dzieci powyżej 10 lat rodziców lub opiekunów w grupach.

Grupa Zabawowa będzie się spotykać w siedzibie Urzędu Gminy Garbów.
Spotkanie zainteresowanych rodziców odbędzie się w dniu 12 marca 2013 r. (wtorek).
- w godzinach 17:00.

Informacja - Urząd Gminy Garbów.
tel. 81 504 8981

**POLSKA CYFROWA
RÓWNYCH SZANS**

**Bezpłatne zajęcia
z obsługi komputera i internetu
dla osób 50+**

Latarnik Polski Cyfrowej pokaże ci jak:

- Zakładać i obsługiwać profile społecznościowe (np. Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, itp.)
- Analizować i oceniać jakość usług i produktów (np. opinie, komentarze, recenzje)
- Zakładać i obsługiwać blogi i strony internetowe (np. WordPress, Joomla)
- Zapoznać się z narzędziami do zarządzania stroną internetową

Skontaktuj się z:

TRAMTAN MARZEC
tel. 725-676-407
LATARNIK POLSKI CYFROWEJ

Zacznij żyć aktywniej, wygodniej i ciekawiej!

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Gmina Garbów realizuje projekt pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Garbów Etap II i Etap IV”

W ramach: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego
OŚ PRIORYTETOWA VI: ŚRODOWISKO I CZYSTA ENERGIA
Działanie 6.1 Ochrona i kształtowanie środowiska
- Kat. I. Gospodarka wodno-ściekowa

Okres realizacji projektu: 2009-2013
Wartość projektu: 9 462 086 zł
Przyznane dofinansowanie: 4 164 250 zł

Celem głównym opisywanego przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów wiejskich objętych oddziaływaniem projektu na terenie Gminy Garbów poprzez poprawę jakości środowiska i przeciwdziałanie jego degradacji za pomocą ograniczania zanieczyszczania wód i gleby.

Zakończyły się prace przy Budowie kanalizacji sanitarnej - Etap IV. W ramach etapu powstało 6,97 km sieci kanalizacji, 5 przepompowni ścieków, do sieci podłączono 106 użytkowników.

Trwają prace przy Budowie kanalizacji Etap II: roboty ziemne i drogowe, sieć kanalizacyjna, roboty instalacyjne, pompownie i rurociągi tłoczne, roboty elektryczne - przepompownie, przykanaliki).

W ramach projektu została utworzona **Platforma Usług Komunalnych** - strona internetowa dzięki której możliwe jest m.in.:

- podgląd poprzednich odczytów wodomierzy
- podanie bieżących odczytów zainstalowanych wodomierzy
- podgląd płatności (stanu faktur) za zużytą wodę i odprowadzone ścieki
- aktualności i komunikaty

Aby rozpocząć korzystanie z Platformy, należy się zarejestrować na stronie: www.puk.garbow.pl

Gmina Garbów
Garbów 28; 21-080 Garbów
www.garbow.pl
<http://uggarbow.bip.lubelskie.pl>

KOMUNIKAT WÓJTA GMINY GARBÓW

Wójt Gminy Garbów informuje, że każdy właściciel lub zarządcą nieruchomości musi pamiętać o **rozwiązaniu umowy z firmą dotychczas odbierającą odpady**. Aby nie płacić podwójnych opłat za wywóz śmieci (jednej na rzecz gminy, drugiej – wynikającej z dotychczasowej umowy), prosimy o sprawdzenie swoich umów i ich wypowiedzenie z odpowiednim wyprzedzeniem tak, aby termin ich rozwiązania upłynął na koniec czerwca 2013 r. Wzór wypowiedzenia znajdziecie Państwo na stronie internetowej BIP Garbów lub w Urzędzie Gminy – pok. nr 01

Dotyczy posesji mieszkalnych. Nie dotyczy podmiotów gospodarczych.

„Nowe szanse – lepsze wyniki”

Szkoła Podstawowa im. W. Chotomskiej w Bogucinie, od listopada 2012 roku realizuje projekt: Nowe szanse – lepsze wyniki”, dofinansowany ze środków EFS. Ogólna wartość projektu wynosi 95.860,04 zł, z uwzględnieniem kosztów własnych. Koordynatorem tego projektu jest Agnieszka Mazur. Działaniami objęci są uczniowie kl. I –VI, którzy uczestniczą w zajęciach:

- Zajęcia z matematyki dla ucz. kl. III i VI
- Koło matematyczno-informatyczne „Licząca myszka”
- Koło przyrodnicze „Młodzi odkrywcy”
- Koło językowe – język angielski interaktywnie
- Zajęcia językowe poprawnego mówienia i czytania
- Warsztaty psychologiczne, zajęcia rewalidacyjne
- Zajęcia stymulujące rozwój fizyczny uczniów

Realizacja tego projektu przyczynia się do zwiększenia szans edukacyjnych uczniów, a tym samym osiągnięcia przez nich lepszych wyników w nauce. W projekcie uwzględniono zarówno potrzeby uczniów zdolnych, jak i mających trudności z opanowaniem wiedzy. Zajęcia prowadzone są przy użyciu nowoczesnych technologii informacyjnych (m.in. tablica interaktywna, tablety, programy komputerowe, a także lunety, gry edukacyjne, przyrządy sportowe).

Dla uczniów koła przyrodniczego „Młodzi odkrywcy” oprócz zajęć w klasie, przewidziane są wyjazdy edukacyjne, do ciekawych miejsc Lubelszczyzny. Zajęcia te prowadzi Eliza Piwko.

Na zajęciach **Język Angielski Interaktywnie**, uczniowie za pomocą multimedialnych technologii poszerzają znajomość języka angielskiego. Pod kierownictwem Doroty Sim-Popek nauka staje się bardziej atrakcyjna, uczniowie łatwiej przełamują bariery językowe.

W zajęciach stymulujących rozwój fizyczny biorą udział uczniowie kl. I i II, pod okiem Marleny Kwiecień. Głównym celem tych zajęć jest wspomaganie harmonijnego rozwoju psychofizycznego uczniów, przygotowanie do wszechstronnego uczestnictwa w kulturze fizycznej, jak również rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.

Zajęcia językowe poprawnego mówienia i czytania odbywają się z ucz. kl. I, prowadzi je Urszula Rondoś. Mają one na celu wspomaganie rozwoju kompetencji językowej poprzez: usprawnianie wymowy, doskonalenie poprawności gramatycznej wypowiedzi, wzbogacanie słownika czynnego, rozwijanie umiejętności słuchania utworów literackich, tworzenia opowiadań i dialogów.

W zajęciach dodatkowych z matematyki uczestniczą wszyscy ucz. kl. VI, pod kierunkiem Urszuli Lasoty-Woś. Mają oni możliwość poszerzenia swoich wiadomości z matematyki. Udział w zajęciach zwiększa ich szansę na uzyskania sukcesu na sprawdzianie kl. VI.

Na zajęcia „**Licząca Myszka**” (prowadzi Urszula Lasota-Woś) uczęszczają uczniowie, którzy chcą pogłębić wiedzę z matematyki, przy wykorzystaniu technologii informatycznej. Pracując na specjalnym programie interaktywnym „Algebra i geometria”, korzystając z tablicy interaktywnej, tabletów, poznają zawiłości matematyczne i tajniki programowania.

Zajęcia matematyczne dla wszystkich uczniów kl. III prowadzi Wiesława Szymczyk. Mają one na celu m.in. ułatwienie uczniom rozwijania sprawności umysłowych i przygotowanie do sprawdzianu ogólnopolskiego, po klasie III.

Dla dzieci z problemami emocjonalnymi i z trudnościami w nauce prowadzone są w szkole **warsztaty rewalidacyjne i psychologiczne**, które prowadzi Anna Łaska oraz Ewa Chmielnicka.

Nowoczesne formy nauczania wprowadzane w naszej szkole zwiastują nadejście nowej ery cyfryzacji szkolnictwa i możemy być dumni, że nie odstawiamy pod tym względem od światowej czołówki najlepszych.

Eliza Piwko

Lepszym obserwacjom otaczającego świata, służą wyjazdy edukacyjne uczniów koła przyrodniczego „Młodzi odkrywcy”. 14 grudnia 2012 r. do Obserwatorium Astronomicznego w Puławach. Uczniowie uczestniczyli w niezwykle lekcji dydaktycznej, dotyczącej Układu Słonecznego, planetoid, meteoroidów czy czarnych dziur. Dzieci zobaczyły też przyrządy do obserwacji nieba, poza tym pracownicy obserwatorium pokazali odłamki prawdziwych meteoroidów pochodzących z kosmosu oraz piękne fotografie, dotyczące zjawisk zaćmienia Słońca i Księżycy.

Na koniec wizyty wszyscy udali się na samą górę okrągłego obserwatorium, pod jego kopułę, aby zobaczyć olbrzymi teleskop i mechanizm otwierania ruchomego dachu. Niestety złe warunki atmosferyczne uniemożliwiły „Młodym odkrywcom” obserwację ciał niebieskich na polskim niebie. Nasz przewodnik, poinformował, że tylko 1/3 nocy w roku jest bezchmurna i służy obserwacjom.

Dzieci dostały zaproszenie do Obserwatorium na lato, kiedy pogoda bardziej sprzyja poznawaniu wszechświata.

tekst i fot. Eliza Piwko

List otwarty

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. W. Chotomskiej w Bogucinie, składają serdeczne podziękowania za wszelkie działania na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego w miejscowości Bogucin. To dzięki zrozumieniu i determinacji wielu osób, zostały spełnione oczekiwania naszych rodziców i dziadków, dążenia władz naszej gminy i to, co najważniejsze dla każdego z nas – poczucie bezpieczeństwa.

Uczęszczając do szkoły, pokonując codziennie niebezpieczny odcinek drogi autobusem szkolnym, będąc każdego dnia uczestnikami tak wzmoczonego w ostatnich latach ruchu na trasie, która przebiega przez naszą miejscowość, niejednokrotnie byliśmy świadkami tragicznych zdarzeń, których ofiarami stali się również nasi szkolni koledzy. Ostatnie działania: budowa chodników dla pieszych przy drodze krajowej, wykonanie przejścia dla pieszych z „wysepką” oddzielającą pasy ruchu, zainstalowanie świateł ostrzegawczych na skrzyżowaniu w sąsiedztwie przystanków autobusowych w miejscowości Bogucin - to dla nas bezcenny dar, którym być może jest uratowanie czyjegoś życia.

DZIĘKUJEMY

Uczniowie Szkoły Podst. im. Wandy Chotomskiej w Bogucinie

2013 – rok upamiętniający Powstanie Styczniowe

22 stycznia mija 150 lat od wybuchu Powstania Styczniowego, największego polskiego zrywu niepodległościowego w XIX wieku. Mimo początkowych sukcesów zakończyło się ono klęską powstańców, ale jak oceniał Piłsudski, bez niego nie odzyskalibyśmy niepodległości. Z okazji tej rocznicy rok 2013 ustanowiony został Rokiem Pamięci o Powstaniu Styczniowym. W ten sposób senat oddał hołd żołnierzom i cywilom, poległym w walce o wolność ojczyzny.

Powstanie Styczniowe wybuchło 22 stycznia 1863 r. i trwało do jesieni 1864 r. Swym zasięgiem objęło Królestwo Polskie, a także Litwę, Białoruś oraz część Ukrainy. Miało charakter wojny partyzanckiej, w której stoczono około 1200 bitew i potyczek. Walki powstańców z Rosjanami trwały ponad rok, zginęło w nich około 30 tysięcy Polaków blisko tysiąc zostało straconych. Po zakończeniu walk około 38 tys. władze carskie skazały na katorgę lub zesłały na Syberię.

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Garbowskiej organizuje w miesiącu październiku spotkanie naukowe na temat 150 rocznica wybuchu Powstania Styczniowego.

Rok 2013 ROKIEM JULIANA TUWIMA i WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO

Julian Tuwim (ur.13 września 1894 r. w Łodzi, zm. 27 grudnia 1953r. w Zakopanem) polski poeta żydowskiego pochodzenia, pisarz, autor wodewili, skeczy, librett operetkowych i tekstów piosenek, jeden z najpopularniejszych poetów dwudziestolecia międzywojennego. Współzałożyciel kabaretu literackiego „Pod Picadorem” i grupy poetyckiej „Skamander”. Bliski współpracownik tygodnika „Wiadomości Literackie”. Tłumacz poezji rosyjskiej, francuskiej, niemieckiej oraz łaciny. Brat polskiej literatki tłumaczki Ireny Tuwim, kuzyn aktora kabaretowego i piosenkarza Kazimierza „Lopka” Krukowskiego. Podpisywał się ponad czterdziestoma pseudonimami m.in. Oldlen, Tuvim, Schyzio Frenik, Wim, Roch Pekiński.

Wystawa w GBP filia w Piotrowicach Wielkich - przygotowała Elżbieta Stodulska

Witold Roman Lutosławski (ur. 25 stycznia 1913 r. w Warszawie, zm. 7 lutego 1994 r. tamże) – polski kompozytor współczesny i dyrygent, także pianista. Syn Józefa Lutosławskiego. Uważany za najwybitniejszego – obok Chopina i Szymanowskiego – polskiego kompozytora wszech czasów. Odznaczony Orderem Orła Białego.

Rok 2013 ROKIEM WIARY

Rok Wiary – w Kościele katolickim rozpoczął się 11 października 2012 r. w pięćdziesiątą rocznicę otwarcia Soboru Watykańskiego II, a skończy 24 listopada 2013 roku w Uroczystość Jezusa Chrystusa, Króla Wszechświata. Okazją do ogłoszenia Roku Wiary była 50 rocznica rozpoczęcia obrad Soboru Watykańskiego II oraz 20 rocznica publikacji Katechizmu Kościoła Katolickiego.

W tym okresie w Archidiecezji Lubelskiej tematyce wiary będą poświęcone kazania katechizmowe głoszone w pierwsze niedziele miesiąca, wieczory ewangelizacyjne dla młodzieży połączone z pytaniami o wiarę oraz formacyjne spotkania kapłanów. W tym duchu przeżywać będziemy planowany Kongres ruchów i stowarzyszeń archidiecezji lubelskiej oraz inne uroczystości diecezjalne i parafialne.

Abdykacja Papieża Benedykta XVI

W środę 13 lutego br. rozpoczynając Wielki Post papież po raz pierwszy od ogłoszenia swojej decyzji o abdykacji spotkał się z wiernymi na audyencji:

- Jak wiecie, postanowiłem ustąpić ze służby, którą Pan powierzył mi 19 kwietnia 2005 roku. Uczyniłem to w pełnej wolności dla dobra Kościoła, po długich modlitwach. Jestem świadomy powagi swego czynu, ale także świadomy tego, że nie jestem już w stanie pełnić posługi Piotrowej z braku sił, której ona wymaga. Jestem pewien, że Kościołowi nigdy nie zabraknie przewodnika – powiedział podczas audyencji Benedykt XVI.

Papież podziękował również za wszystkie modlitwy w tych trudnych dla niego dniach i poprosił o modlitwę za niego, a także za Kościół i nowego papieża.

Niecałe 24 godziny po tym, jak Watykan ogłosił abdykację papieża Benedykta XVI, nad Rzymem rozpułała się burza i w iglicę Bazyliki św. Piotra raz po raz uderzał piorun. O fakcie tym doniosło wiele mediów na całym świecie, dopatrując się w tym „znaku od Boga”. Niemniej jednak było to zjawisko normalne dla tego klimatu, ale niezwykle efektowne i z pewnością nadało pewnej dodatkowej atmosfery temu epokowemu wydarzeniu.

Na podst. wiadomości prasowych i Internetu

Z żałobnej karty

Pani Władysławie Janisz
wyrzy współczucia z powodu śmierci
Męża Mariana
składają
Wójt oraz koleżanki i koledzy
z Urzędu Gminy Garbów

Panu Markowi Filipkowi
wyrzy współczucia z powodu śmierci
Babci Genowefy Mirosław
składają
Wójt oraz koleżanki i koledzy
z Urzędu Gminy Garbów

Kalendarz imprez kulturalnych i sportowych Garbów 2013

Miesiąc	Impreza	Odpowiedzialny
STYCZEŃ	06. VI Gminno-Parafialny Przegląd Kołęd i Pastorałek 06. XIII Spotkanie opłatkowe dla osób starszych i samotnych 20-27 Koncerty kołęd: Chór Męski z Niemiec, Chór Rosarium z Lublina, Chór Parafialny z Garbowa-Cukrowni 26. „Przystanek Bosko” - impreza rodzinna, integracyjna dla społeczności Garbowa i okolic Gminne zawody w piłkę siatkową dla szkół podstawowych	Parafia Garbów-Cukrownia Pracownicy GOPS Parafia Garbów Siostry Salezjanki ZS w Garbowie
LUTY	02. 50-lecie KGW w Bogucinie 11-24.02. Ferie zimowe – zajęcia sportowe i kulturalne	KGW w Bogucinie Zajęcia w szkołach
MARZEC	08. Finał Konkursu 100-lecie garbowskiej świątyni 09. „Dzień Kobiet na Ludowo” 17. Kiermasz Wielkanocny. Konkurs na najpiękniejszą kartę świąteczną i pisanekę 24. Niedziela Palmowa – konkurs na największą palmę 25. I Międzyszkolny Konkurs Recytatorski – „Poezja, proza anglojęzyczna” dla kl. I-VI Międzygminne zawody w piłkę siatkową dla gimnazjów	Parafia Garbów GBP im. Bronisława Pietraka w Garbowie GBP i TPZG KGW SP im. Wandy Chotomskiej w Bogucinie PG im. Jana Pawła II w Garbowie
KWIECIEŃ	13. Promocja książki „Zwyczaje i obrzędy ludu garbowskiego wg Józefa Nakoniecznego”. Prelekcja: „ <i>Józef Nakonieczny – życiorys chłopca i polityka</i> ” Podsumowanie Konkursu Literackiego LGD „ <i>Nasze tradycje, obrzędy, obyczaje</i> ” w Restauracji „Hotel Lwowski” 20. Wernisaż wystawy „ <i>Malarstwo historyczne Krystyny Zlot</i> ”. Tryptyk – kopia obrazu „Jan III Sobieski pod Wiedniem” wg Jana Matejki. Prelekcja „ <i>Historia obrazu namalowanego przez J. Matejkę z tłem historycznym związanym z 330 rocznicą Odsieczy Wiedeńskiej</i> ”. Prelekcja „ <i>Związki Sobieskiego z Zawieprzycami</i> ”. XIX Konkurs Recytatorski „Kolorowy Balonik” w Leścach Gminny konkurs języka angielskiego dla kl. VI Gminno-Parafialny Konkurs Biblijny	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Garbowskiej LGD „Kraina wokół Lublina” Malarka i TPZG Chorągiew Zamku w Zawieprzycach NSP im. Zofii Trzczińskiej-Kamińskiej w Leścach SP im. Marii Konopnickiej w Garbowie Katecheci i ZS w Garbowie
MAJ	03. Święto Narodowe - rocznica Konstytucji 3 Maja 25. XVIII Festiwal Pieśni Maryjnej „Ave –Maria” Gminny Konkurs Recytatorski „Ścieżkami Jana Pawła II” Gminny Konkurs „Wybitni artyści ziemi garbowskiej” - kl. IV-VI Gminny Konkurs Ortograficzny dla szkół podstawowych i gimnazjów Warsztaty „Pisanie ikon” Wernisaż wystawy obrazów Piotra Prażmowskiego MIG 2013 Biegi na orientację	UG i ZS w Garbowie Parafia Garbów-Cukrownia PG im. Jana Pawła II w Garbowie SP im. Wandy Chotomskiej w Bogucinie ZS w Garbowie TPZG Malarz i GBP PG im. Bolesława Prusa w Przybysławicach
CZERWIEC	01. Dzień Dziecka 04. I Międzyszkolna Spartakiada dla klas młodszych 09. 20-lecie parafii Garbów-Cukrownia 17. Wernisaż wystawy obrazów olejnych A.S. Muszyńskiego 23. VI Festyn „Bo wszystkie dzieci nasze są”	Szkoły, przedszkola SP w Bogucinie Parafia Garbów-Cukrownia Malarz i GBP UG, Kluby Przedszkolaka
LIPIEC	Wernisaż wystawy obrazów „Malarstwo Adama Packa”	Malarz i GBP
SIERPIEŃ	24. Archidiecezjalne Święto Młodych 25. Dożynki Gminno-Parafialne. Konkurs na najpiękniejszy wieniec dożynekowy. Przegląd najładniejszych ogrodów. Konkurs „Lokalne dziedzictwo kulinarne”	Parafia Garbów UG Garbów, KGW, TPZG
WRZESIEŃ	01. Rocznica wybuchu II wojny światowej. Złożenie kwiatów w miejscach pamięci w Garbowie i Bogucinie 01. Dożynki Powiatowe w Radawcu 15.09. Piknik Lotniczy Otwarcie wystawy Anny Butryn „Moje konie” IV Rajd rowerowy po Gminie Garbów „GarBiCykl”. Biegi przełajowe – impreza otwarta	Gminne Koło ZKiBWP RP UG Dwa KGW z wieńcami UG i szkoły Malarka i GBP UG ZS w Przybysławicach
PAŹDZIERNIK	Gminny Konkurs recytatorski „Poezja Bronisława Pietraka” i Konkurs plastyczny związany z twórczością artysty Spotkanie naukowe „150 rocznic wybuchu Powstania Styczniowego”	ZS w Garbowie i GBP TPZG
LISTOPAD	01. Wszystkich Świętych - Kwesta na rzecz odnowy starych nagrobków 02. Procesja i msza św. na Starym Cmentarzu w Garbowie 11 Listopada - Święto Niepodległości 14. Gminny Dzień Seniora	Nauczyciele i uczniowie ZS w Garbowie Parafia Garbów UG, ZS w Garbowie Koła ZERiI
GRUDZIEŃ	Gminny Konkurs Recytatorski „Spotkania z polską poezją współczesną” 16. Kiermasz bożonarodzeniowy 29. VII Gminno-Parafialny Przegląd Jasełek i Pastorałek Zawody w tenisa stołowego impreza otwarta	ZS w Garbowie GBP i TPZG Parafia Garbów ZS w Przybysławicach

Jubileusz 50-lecia KGW w Bogucinie

Wyst p artystyczny KGW z Bogucina

Bukiet ró od wójta gminy Kazimierza Firleja

yczenia dla jubilatek od ks. kan. Zenona Małyszka

Flamenco i kankan w wykonaniu członki koła z Bogucina

Go cie z Bogucina

Kazimierz Firlej, Henryk Smolarz i Krzysztof Urba

fot. S.M. St pniak

"GŁOS GARBOWA" - MIESI CZNIK. Redaguje kolegium w składzie:

Redaktor naczelny - Stanisław M. St pniak, z-ca redaktora nac. - Leszek Łuczywek, sekretarz redakcji - Halina St pniak
Współpracuj : Kazimierz Firlej, Małgorzata Sanaluta, Nina Bartoszcze-Wyla , Paweł Matraszek, Edyta Ko uszek, Marta Plecha

WYDAWCA: Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Garbowskiej, 21-080 Garbów, tel. 81 50 18 668, e-mail: glosgarbowa@o2.pl

DRUK: INTERGRAF, www.intergraf-lubartow.pl; skład komputerowy - Krzysztof Nastalski

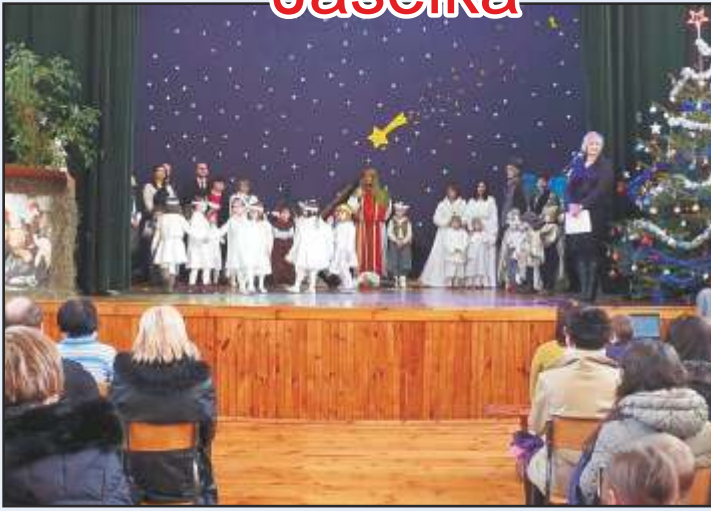
nakład 700 egz.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo opracowania tekstów i zmiany tytułów

Wszystkie zdjęcia bez podpisu - Stanisław M. St pniak

Jasełka

Wyst p dzieci z Niepublicznego Przedszkola s. Salezjanek im. Laury Vicuna w Garbowie

Dzie Babci i Dziadka

Bal karnawałowy przedszkolaków

Gminny przegląd kol d i pastorałek

Chór parafialny z Garbowia-Cukrowni

Młodzie z Publicznego Gimnazjum w Przybyśławicach

fol. Anna Michalska

Dzieci z Bogucina na kuligu w Nowym Gaju

fol. U. Wo

fol. S. M. St pniak